

ΚΕΡΑΣΟΒΟ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ-ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΕΥΧΟΣ 63 - ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1997

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΟΧΙ στη Συνένωση	σελ. 1	Εσπερινός	σελ. 15
Κερασοβίτικα '97	3	Αναμνήσεις	20
Η ιστορία του ψωμιού	11	Κοινωνικά	23
Κεράσοβο: Φιλόξενο Αδερφοχώρι	12	Συνδρομές	24
Τυρί - Λάδι	14		

«ΚΕΡΑΣΟΒΟ»: ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ - ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Υπεύθυνος : Ο εκάστοτε πρόεδρος της Αδελφότητας
ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος	:	Κώστας Χαρισιάδης
Αντιπρόεδρος	:	Μιχάλης Ψύλος
Γραμματέας	:	Ανθούλα Γαλάνη
Ταμίας	:	Βαγγέλης Χαρίσης
Έφορος	:	Αποστόλης Κυρίτσης
Μέλη	:	Αποστόλης Γαλάνης Δημήτρης Σελτσιώτης

ΤΟΜΕΑΡΧΕΣ

Κυψέλη - Γαλάτσι : Δέσπω Νάκου, τηλ. 8613209
Λιόσια - Πετρούπολη - Καματερό : Αποστόλης Κυρίτσης, τηλ. 5124758, 2183233
Μαρούσι : Δημήτρης Σελτσιώτης, τηλ. 2911221, 6894065
Κορωπί - Μαρκόπουλο : Βαγγέλης Χαρίσης, τηλ. 6634467
Μπραχάμι - Ιλίσια : Αποστόλης Γαλάνης, τηλ. 7719671

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΔΡΧ. 2.000 – ΔΟΛ. ΗΠΑ 25 – ΑΥΣΤΡΑΛ. 30 – ΜΑΡΚΑ 35
ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ: ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ, ΚΟΝΙΤΣΗΣ – Κ. ΦΛΩΡΗ 3-5 – 113 62 ΚΥΨΕΛΗ
ΤΗΛΕΦΩΝΟ 88.27.296 7-8 Μ.Μ.

Υπεύθυνος τυπογραφείου: Φώτης Καρπούζος – Επιμέλεια-Παραγωγή: Μ. Χονδρορίζου & Σια Ο.Ε.

ΟΧΙ ΣΤΗ ΣΥΝΕΝΩΣΗ

Πράγματι, είναι αναντίρητο και πανθομολογούμενο ότι, το Κεράσοβο, ανάμεσα στα 44 χρόνια της επαρχίας Κόνιτσας, είναι στα 2-3 χρόνια που παρουσιάζουν δραστηριότητα οικονομική, πολιτιστική· παρουσιάζει και διατηρεί πληθυσμό μόνιμο πάνω από 300 άτομα και συντηρεί όλες τις αρχές μια κοινωνίας η οποία ζει και λειτουργεί. Η υποχρεωτική συνένωση των κοινοτήτων, σε Δήμους εύρωστους, ανά την χώρα, χωρίς να προδικάζουμε «τι μέλει γενέσθαι» ως προς τα θετικά και αρνητικά αποτελέσματα, μέσα στην επόμενη δεκαετία, απ' την επιχειρούμενη νέα διοικητική και κοινωνική τομή, μας βρήκε εμάς τους Κερασοβίτες στην αντίπερα όχθη, στην πλευρά της έντονης, και οξυμένης, αλλά δικαιολογημένης, διαμαρτυρίας.

Βέβαια, με το πέρασμα του χρόνου, τα μικρά ορεινά χωριά ερημώνουν, ελλείπει κατοίκων, η ύπαιθρος εγκαταλείπεται στην τύχη της· η γεωργία και η

κτηνοτροφία, βασικοί μοχλοί της οικονομίας στην πατρίδα μας, θεωρούνται απομακρυσμένοι τομείς επαγγελματικής δραστηριότητας, ότι μέσα στην επόμενη δεκαετία, η ερήμωση της υπαίθρου, θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις, για τη λειτουργία αγκυλώσεων σε θέματα εθνικά, οικονομικά και κοινωνικά, με αρνητικό αντίκτυπο στην ελληνική κοινωνία.

Ο δρόμος που πορεύεται η ελληνική ύπαιθρος, η τακτική και ο ρυθμός της υποβάθμισης που ακολουθεί, οδηγούν μαθηματικά στον αφανισμό και ο δρόμος αυτός δεν έχει επιστροφή. Κάτι πρέπει να γίνει!!! Ερώτημα!!! Μήπως ήρθε η ώρα, εμείς οι Κερασοβίτες, ως ορθά σκεπτόμενοι και προβληματιζόμενοι άνθρωποι, να πάρουμε τις τύχες του χωριού μας στα χέρια μας και μέσα απ' τον Συνεταιρισμό Κοινής Χορτονομής, να αναβαθμίσουμε το χωριό μας, αξιοποιώντας, χωρίς (ή με την ελάχι-

στη) ρύπανση και αλλοίωση του περιβάλλοντος χώρου, τις πλουτοπαραγωγικές πηγές που μας χάρισε η φύση, όπως είναι τα νερά, τα δάση, τα πετρώματα, τα ορυκτά, τον ορεινό τουρισμό.

Αυτός είναι ο μοναδικός δρόμος που οδηγεί στην ανάπτυξη του Κεράσοβου και ταιριάζει σε μας τους ζωντανούς και δημιουργικούς Κερασοβίτες. - Δεν πάει άλλο, κάτι πρέπει να γίνει. -

Διαδηλώσαμε, λοιπόν, την πρώτη φορά στο Κεράσοβο και τη δεύτερη στη Νομαρχία Ιωαννίνων, την αντίθεσή μας

στην διοικητική συνένωση των κοινοτήτων και ζητήσαμε την εξαίρεση, όπως συνέβη και σε άλλα χωριά της επαρχίας Κόνιτσας, γιατί πράγματι πληρούμε τις προϋποθέσεις για μια ακόμη εξαίρεση.

Η διπλή διαμαρτυρία μας, λόγω και της ευρύτατης ενημέρωσης μέσω της Τ.Υ., βρήκε πλήρη ανταπόκριση στην ελληνική κοινωνία και επικροτήθηκαν ο προγραμματισμός, η ομοψυχία και η μαχητικότητα στη στήριξη των απόψεών μας.

Κώστας Ι. Χαρισιάδης

ΣΧΕΔΙΟ «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ»

Ο Δήμος Κόνιτσας αποτελείται από τον δήμο Κονίτσης και από τις κοινότητες: Αετόπετρας, 4. Αηδονοχωρίου, 5. Αμαράντου, 6. Αρμάτων, 7. Γεναδίου, 8. Ελευθέρου, 9. Εξοχής, 10. Ηλιορράχης, 11. Καβασίων, 12. Καλλιθέας, 13. Κλειδωνιάς, 14. Μαζίου, 15. Μελισσόπετρας, 16. Μολίσθης, 17. Μολυβδοσκεπάστου, 18. Μοναστηρίου, 19. Νικάνορος, 20. Πάδων, 21. Παλαιοσελλίου, 22. Πηγής, 23. Πουρνιάς, 24. Πύργου, οι οποίοι καταργούνται. Έδρα του δήμου ορίζεται ο οικισμός Κονίτσης του τέως δήμου Κονίτσης.

Αδελφότητες Αθήνας-Ιωαννίνων-Κιάτου, Εκδηλώσεις καλοκαιριού Κερασοβίτικα '97

Με εξαιρετική επισημότητα, γιορτάστηκε εφέτος το πανηγύρι, αφού τηρήθηκε με ευθύνη των Αδελφοτήτων ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα. Έτσι δόθηκε η ευκαιρία στους χωριανούς μας να νιώσουν εντονότερα τα συναισθήματα του πατροπαράδοτου χωριού μας, αλλά παράλληλα να διασκεδάσουν. Όμως θα ήταν σοβαρή παράλειψη, αν δεν αναφερόταν, η ζωντανή παρουσία επισκεπτών από τα Γιάννενα, Κόνιτσα κι από τα γειτονικά χωριά, κατά τις ημέρες του πανηγυριού και ιδιαίτερα κατά τις ημέρες που γιορτάστηκαν τα «Κερασοβίτικα '97».

Ακόμη, είναι απαραίτητη η επισήμανση και αξίζει να τονισθεί ιδιαίτερα η παρουσία της πολιτιστικής κίνησης του Κεράσοβου, με κύρια έκφραση το φωνητικό συγκρότημα «Τα κελαρύσματα του Βαθύλλακου» και το όμοιο χορευτικό «Τα Καγκέλια του Σμόλικα».

Το πρωινό του Άι-Λια στο Κεράσοβο, λειτούργησε όπως πάντα το ξωκλήσι, μοσχομήρισε το δάσος θυμίαμα και οι ψαλμωδίες συνταίριαζαν με το ελαφρό φύσημα του αέρα. Οι κτήτορες της εκκλησίας Απόστολος Κοταδήμας- Δήμος Κοταδήμος πρόσφεραν φιλότιμα, τσίπουρο και λουκούμι στους πιστούς, ενώ οι εραστές του χορού έκαναν μια προθέρμανση, εν όψει του μεγάλου πανηγυριού, κάτω απ'τους ήχους του κλαρίνου του Αντρέα και της παρέας του.

Το ίδιο βράδυ, το χορευτικό τα «Καγκέλια του Σμόλικα» με κερασοβίτικες πανέμορφες παραδοσιακές στολές, τίμησε και χόρευε μετά από πρόσκληση, στο πανηγύρι της Λυκόρραχης, και εντυπωσίασε με τη χάρη και το ρυθμό, από τις νεαρές, κυρίως, μέλη του χορευτικού.

Το μεγάλο πανηγύρι έφτασε το πρωί της Αγίας Παρασκευής, στο ξωκλήσι, το αδιαχώρητο είναι φανερό μέσα κι έξω απ'το ναό, όλοι με τα επίσημά τους τιμούν την προστάτιδα και οι κτήτορες τρέχουν να εξυπηρετήσουν και να προσφέρουν τσίπουρο, λουκούμι και ψητό.

Αμέσως μετά, οι νεαρές του χορευτικού «Τα κάγκελια του Σμόλικα», ντυμένες παραδο-

σιακά, κάτω από τους ήχους του κλαρίνου, λικνίζοντας με ομορφιά και χάρη, συνεπαίρναν τους θεατές που ξεσπούν σε ενθουσιώδη χειροκροτήματα, επιβεβαιώνοντας ότι η διατίμηση της παράδοσης συγκινεί, ενθουσιάζει και διασκεδάζει.

Νωρίς το απόγευμα, το Μεσοχώρι έχει κατακλυσθεί από χωριανούς και επισκέπτες. Όσα είναι τα φύλλα, τόσα και τα αυτιά του γεροπλάτανου, για να ακούει το πολύβοο πλήθος. Οι τιμώμενοι, με πρώτο το μπάρομπα-Χρήστο Νταγκουβάνο, πρεσβύτεροι και των δύο φύλων, σεβαστές παρουσίες, ειδικά και γραπτά προσκληθέντες, απολαμβάνουν απ'τις καρέκλες τους αυτοσχεδιασμούς χορευτών πίνοντας το αναψυκτικό τους, αναπολώντας τις δικές τους όμορφες, παλιότερες στιγμές. Οι όμορφες και λυγρές του χορευτικού, αντάμα με τη λεβεντιά, στόλισαν το πανηγύρι, που σύμφωνα με το πρόγραμμα κράτησε ως τις 11 το βράδυ και κατόπιν ο χορός μετακινήθηκε στο κατάστημα της Αδελφότητας. Αύγουστος μήνας, οι διακοπές για τους περισσότερους τώρα αρχίζουν και οι επισκέπτες-παραθεριστές πληθαίνουν. Η γιορτή της παραδοσιακής, κερασοβίτικης πίτας ήλθε, οι άξιες παρασκευάστριες-τεχνίτριες, Μαρία Παπακώστα, Ανθούλα Κωτούλα, Λεύκω Μανέκα, Ροδόκλεια Παπαγιάννη, Λευκοθέα Γκούτσιου, Πανάγω Κουκούμη, Μαράκι Νταγκουβάνου, Τούλα Γκούτσιου, Κατερίνα Σελτσιώτη, Ευανθία Σδούκου, Χρυσάνθη Γκούτσιου, Σταυρούλα Βαδάση, Βάγια Γσιάτσιου, Μάχη Νάκου, Ευδοκία Γκούτσιου, Σπυριδούλα Σιάφη, Αγγελική Τζίνα, Ξανθή Ζήκα και Σούλα Γιώτη, ως τιμώμενες, χαιρόνται, καθισμένες στις επίσημες θέσεις τους, τα εύστοχα πειράγματα των πολλών. Οι πίτες καταφθάνουν και η μυρωδιά απ'τα καλοψημένα εδέσματα τσακίζει μύτες. Ο Πρόεδρος της Αδελφότητας Ιωαννίνων κ. Κώστας Κωτούλας, ο Αντιπρόεδρος της κοινότητας κ. Βασίλης Σαμαράς και ο γράφων, αναφέρθηκαν στη σκοπιμότητα της διατήρησης του εθίμου της γιορτής της πίτας, αφού αρχικά χαιρέτισαν και ευχαρίστησαν το πλήθος των χωριανών και επισκεπτών.

Ακολούθως έγινε αναφορά στο γενικότερο προγραμματισμό της διατήρησης και επικράτησης του ανωτέρου εθίμου και απαγγέθηκαν ποιήματα και ένα μήνυμα ερασιτεχνικών συντακτών:

Συγχαρητήριο μήνυμα:

Με τούτο το γράμμα εκφράζω τα θερμά μου συγχαρητήρια στην Οργανωτική Επιτροπή Πίτας, που είχε την έμπνευση να καθιερώσει σαν θεσμό τη σημερινή γιορτή, προβάλλοντας έτσι την παραδοσιακή κερασοβίτικη πίτα και κατ'επέκταση την κερασοβίτικη νοικοκυριά, που με τόσο μεράκι δημιουργεί αυτό το νοστιμότατο καλλιτέχνημα, έδεσμα, την πίτα. Συγχαρητήρια σε όλους εσάς που κοπιάζετε για την επιτυχία της Γιορτής και ιδιαίτερα στην Κερασοβίτισσα δημιουργό, της καλύτερης πίτας της Ελλάδας. Καλή σας όρεξη!!!

Με εκτίμηση

Ένας γαμπρός στο Κεράσοβο

Στη γιορτή της Πίτας

Πίτα εσύ μ'ανάθρεψες
στα δύσκολα τα χρόνια,
γι' αυτό οι δικές μου θύμησες,
θα σε τιμούν αιώνια.

Παλιά, σε χρόνια δύσκολα,
όμορφα και πιο ρομαντικά,
οι γυναίκες όλες πλάθανε,
πέτουρα πολύ πιο τεχνικά.

Φκιάνανε μπατσαρόπιτες,
μπομπόπιτες, κλωστό,
ρουζόπιτες, πρασόπιτες,
πίτες μ'αρμιά, ένα σωρό.

Σήμερα, σε χρόνους εύκολους,
του πλούτου, της χλιδής,
υπερνικάς τους εύπορους,
σε εξάρσεις στομάχου και τιμής.

Κερασοβίτικη πίτα

Σε τούτη την τρανή γιορτή,
που η πίτα μας γιορτάζει,
ήρθα κι εγώ σαν ειδικός,
μια πίτα να διαλέξω,
στην ομορφιά, στη νοστιμιά,
μ' αγάπη να τη βραβεύσω.

Μα σαν τις είδα όλες μαζί,
μ' έπιασε παραζάλη,
γιατί είν' όλες νόστιμες,
η μια καλύτερη απ' την άλλη.

Γι' αυτό κι εγώ σαν ειδικός,
με πίτα τρανεμένος,
θα πάρω απ' όλες 'να φιλί,
να φύγω χορτασμένος,
αλλά χωρίς να τις μπερδέψω,
όλες θα τις βραβεύσω.

Εύγε μάνα και για Κερασοβίτισσα
που φτιάχνεις τέτοια πίτα
με νοστιμιά, με ομορφιά
και με περίσσια γλύκα.

Οι πίτες ήταν χάσμα τόσο στη μυρωδιά, όσο και στη μπουκιά. Οι ομορφοντυμένες παραδοσιακά, Πανάγω και Μαράκι, μοίρασαν με τάξη, μέσα κι έξω απ' την πλατεία, κομματιούλια πίτας και οι πάντες δοκίμασαν. Τα όργανα με τον Αντρέα περίμεναν και το γλέντι άρχισε· χόρεψαν όσοι ήθελαν και πιο αργά τελείωσε η όμορφη γιορτή της πίτας.

Την Πέμπτη στις 7 Αυγούστου το βράδυ, στην θαυμάσια αίθουσα τελετών θεάτρου στο Σχολείο, το πρόγραμμα των «Κερασοβίτικων '97» περιλάμβανε έντεχνη και κλασική μουσική. Οι λιλιπούτειοι μουσικοί της Καστάνιανης, έκλεψαν τις καρδιές των ακροατών, που παρά τα αντιθέτως λεγόμενα, γέμισαν την αίθουσα· ήταν ακόμα μια απόδειξη, πως αν και δεν καλλιεργείται μουσική παιδεία, όμως ο κερασοβίτης έχει καλά ακούσματα, αλλά και ευρύτερη αντίληψη του μουσικού χώρου.

Οι μικροί καλλιτέχνες θαυμάστηκαν και χειροκροτήθηκαν· τα συγχαρητήρια ανήκουν και στους δημιουργούς της Καστάνιανης.

Ο πολιτισμός και η παράδοση, με το ζυμάρι της ψυχαγωγίας, αγκαλιάζουν τους ανθρώπους. Η συναδέλφωση του Κεράσοβου με την Καστάνιανη, πήρε μορφή στην εκδήλωση στις 8 Αυγούστου στην Καστάνιανη: το λεωφορείο του Δήμου Κόνιτσας, έχοντας στα σπλάχνα του τα δύο συγκροτήματα του Κεράσοβου, μαζί με 2-3 δεκάδες ιδιωτικά αυτοκίνητα, μετακινήθηκαν στην Καστάνιανη και μέσα απ'το χορό και το τραγούδι, μετέδωσαν το μήνυμα της συναδέλφωσης, της χαράς, της διασκέδασης.

Ήταν πράγματι δύο εκδηλώσεις με άρτια εμφάνιση και πλήρη ανταπόκριση.

Στα «Καγκέλια του Σκόλικα» μετείχαν:

Βάσω Τέλλη (δασκάλα χορού), Νίκος Εξάρχου, Παύλος Νάκος, Πελαγία Νάκου, Μάχη Νάκου, Λεύκω Κότινα, Πανάγω Χαρίση, Παρασκευή Παπανικολάου, Ιφιγένεια Βάσιου, Μαρίκα Γαλάνη, Αγαθή Πασσιά και το νέο αίμα:

Σοφία Κοντοζήση, Μαρίνα Ντάκου, Χριστίνα Νάκου, Αντιγόνη Κότινα, Κατερίνα Παπανικολάου, Κώστας Παπανικολάου, Λάζαρος Παπανικολάου, Δήμητρα Καραγιάννη, Γεωργία Κούτσικου.

Στα «Κελαρύσματα του Βαθύλακκου» μετείχαν: Σιόκας Τζίνας, Δημήτρης Γελαδάρης, Βασίλης Γελαδάρης, Βασίλης Παπανικολάου, Παύλος Νάκος, Απόστολος Νάκος, Μήτσος Μανείκας, Κώστας Σκαλωμένος, Λεύκω Μανείκα, Μάχη Νάκου, Πελαγία Νάκου, Λεύκω Κότινα, Πανάγω Χαρίση, Μάχη Κωτούλα, Γιαννούλα Γελαδάρη και Κώστα Χαρισιάδης.

Την Κυριακή 10 Αυγούστου, οι εκδηλώσεις είχαν πανηγυρικό χαρακτήρα στο Κεράσοβο, με την παρουσία των δύο συγκροτημάτων του Κεράσοβου, των δύο μουσικών ομάδων, της Καστάνιανης και τη συμμετοχή πλήθους κόσμου, απ'τα συμμετέχοντά χωριά Κεράσοβο, Καστάνιανη, Λυκόρραχη. Ήταν για τους εραστές της μουσικής μια πανδαισία εκλεκτού ακροάματος, πρωτόγνωρης μορφής για το Κεράσοβο.

Τα «Κερασοβίτικα '97» πέραν των πολιτιστικών και ψυχαγωγικών εκδηλώσεων, περιλάμβαναν και πρωτάθλημα Μπάσκετ Ανδρών-Γυναικών. Κάθε ομάδα έδωσε ένα αγώνα στην έδρα της κι έτσι δόθηκε η ευκαιρία στους κατοίκους του Κεράσοβου, Καστάνιανης και Λυκόρραχης να παρακολουθή-

σουν τους νέους και τις νέες να αγωνίζονται για τη νίκη.

Μετά από συναρπαστικούς αγώνες, τους οποίους παρακολούθησε πλήθος κόσμου, τα αποτελέσματα έχουν ως εξής:

Άνδρες	Γυναίκες
Κεράσοβο (Σμόλικας)	Κεράσοβο (Σμόλικας)
Καστάνιανη	Καστάνιανη
Λυκόρραχη	Λυκόρραχη

Πρώτος σκόρερ αναδείχθηκε ο Άρης Βάσιος της ομάδας του Κεράσοβου, στο οποίο απονεμήθηκε έπαθλο.

Τις απονομές των επάθλων έκαναν οι πρόεδροι Αγίας Παρασκευής κ. Παντελής Γαλάνης, της Καστάνιανης κ. Σωτηρίου Βασιλείου και της Λυκόρραχης κ. Φασούλης Χρήστος.

Τις ομάδες του Κεράσοβου αποτέλεσαν:

Άνδρες-Νέοι	Γυναίκες
Άρης Βάσιος	Ειρήνη Κωτούλα
Χρήστος Παναγιώτου	Αντιγόνη Κότινα
Απόστολος Κοτάδημος	Σταυρούλα Κίτση
Αριστείδης Τσιάτσιος	Αναστασία Μορφονιού
Μιλτιάδης Νάκος	Δήμητρα Καραγιάννη
Παύλος Νάκος	Γεωργία Κούτσικου
Σταύρος Χουλιάρας	Σοφία Κοντοζήση
Κώστας Χαλκίδης	Κατερίνα Παπανικολάου

Κλείνοντας την αυλαία των πολιτιστικών και αθλητικών εκδηλώσεων «Κερασοβίτικα '97» με τη συνεργασία των φορέων της Καστάνιανης και της Λυκόρραχης, τονίζουμε ότι το επταήμερο αυτό μέσα απ'τον πολιτισμό και τον αθλητισμό, διατηρήθηκε η παράδοση και καλλιεργήθηκε η αδελφοποίηση των τριών Κοινοτήτων αφενός και αφετέρου προσφέρθηκε μορφή ψυχαγωγίας σε νέα επίπεδα.

Ευχαριστίες απευθύνονται στο Δήμαρχο Κόνιτσας κ. Χατζηφραιμίδα, για την παραχώρηση του Δημοτικού λεωφορείου, για να πραγματοποιηθούν οι απαραίτητες μετακινήσεις των συγκροτημάτων.

Ευχαριστίες απευθύνονται στους κοινωνικούς άρχοντες κ. Π.Γαλάνη, κ. Σωτηρίου, Κ. Φασούλη, κ.Β.Σαμαρά, κ.Κ.Κωτούλα, κ.Λ.Γκούτσιου. Επίσης στον πρόεδρο και ταμία του Συνεταιρισμού Κοινής Χορτονομής Κεράσοβου κ.Π.Τσούμπανο και κ. Ν.Εξάρχου αντίστοιχα.

Ευχαριστίες απευθύνονται στο μουσικό κ. Αλέκο Παπαχρήστο, για το συντονισμό του φωνητικού συγκροτήματος.

Ευχαριστίες απευθύνονται στους Προέδρους Αδελφότητας Καστάνιανης κ. Στεργίου και Λυκόρραχης κ. Σδούκο, καθώς και στον ακούραστο Στέφανο. Από καρδιάς απευθύνονται ευχαριστίες στα μέλη των συγκροτημάτων, χορευτικών, φωνητικών, χοροδιών, αθλητικών καθώς και στο συγκρότημα τεχνικού ήχου υπό του κ.Γκαραβέλα.

Μετά τις απονομές, ο κόσμος μετακινήθηκε στην αυλή του Ξενώνα, όπου πραγματοποιήθηκε ο χορός των τριών Αδελφοτήτων Αθήνας Ιωαννίνων και Κιάτου. Προσφέρθηκε μεζές από ψητό στους παρευρισκομένους και ακολούθησε χορός, ως αργά, με τη συνοδεία δημοτικής ορχήστρας.

Καλή αντάμωση, του χρόνου πάλι.

Κώστας Ι.Χαρισιάδης

Σκέπτομαι...

Σκέπτομαι και συλλογίζομαι, όταν συζητώ με τον εαυτό μου, και είν' αλήθεια εγωιστικό, ότι είμαι καλά στην υγεία μου, καθώς απολαμβάνω με μέτρο ό,τι μου προσφέρει η σημερινή ζωή με τα πλούσια αγαθά της.

Σκέπτομαι ότι κάποιοι συνάνθρωποί μου δε βρίσκονται στη δική μου καλή θέση, αλλά υποφέρουν, πονούν και η ζωή τους κρέμεται από μια σταγόνα αίμα.

Συνάνθρωποί μου και συνήθως νέοι στηρίζουν τη ζωή τους στη δική μου κοινωνική προσφορά: τι μπορώ να κάνω; να δώσω απ' το αίμα μου, για να λυτρώσω κάποιες ζωές.

**Στις 30 Νοεμβρίου, ημέρα Κυριακή, ώρα 10.00 π.μ.,
στην Αδελφότητα Κεράσοβου, θα δώσω αίμα.**

Ζω, περπατώ, αισθάνομαι όμορφα. Αποφάσισα.

ΒΟΣΤΩΝΗ, 27-8-97

**Προς: Εξοχώτατο Υπουργό
κ. Αλέκο Παπαδόπουλο
Αθήναι**

Αγαπητέ μου κύριε Υπουργέ!

Από τη μακρινή Βοστώνη, σας στέλνω θερμούς πατριωτικούς χαιρετισμούς και ευχές για κάθε επιτυχία στο δύσκολο έργο σας.

Σαν Έλληνας και σαν Ηπειρώτης, αλλά πολύ περισσότερο σαν «Κερασοβίτης», παίρνω το θάρρος της γνωριμίας μας και του ανεκτίμητου θαυμασμού και σεβασμού που τρέφω στο πρόσωπό σας, να σας γράψω αυτή την επιστολή, και να σας θερμοπαρακαλέσω να επανεξετάσετε την απόφασή σας όσον αφορά την συνένωση του χωριού μου «Άγια Παρασκευή-Κεράσοβο» στον δήμο της Κόνιτσας, σύμφωνα με το σχέδιο Καποδίστριας που η Κυβέρνηση σας προωθεί προς υλοποίηση, εις το εγγύς μέλλον.

Χωρίς να είμαι αντίθετος σ'αυτή σας την απόφαση αυτοδιοίκησης, στην περίπτωση της κοινότητας Αγία Παρασκευή-Κεράσοβο με βρίσκετε μη συμφωνούντα για τους εξής λόγους:

1- Η σχεδιαζόμενη συνένωση με το Δήμο της Κόνιτσας δημιουργεί αυτομάτως προβλήματα ιστορικά, πολιτιστικά και οικονομικά.

2- Η κοινότητα Αγίας Παρασκευής είναι μια κοινότητα που και σήμερα ακόμη που η υπόλοιπη περιοχή έχει ερημώσει και μαραζώσει, εξακολουθεί να είναι γεμάτη από κόσμο, ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες, να έχει μια οικονομική και πολιτιστική δραστηριότητα, που δυστυχώς δεν την έχουν όλες οι άλλες κοινότητες στον ίδιο γεωγραφικό χώρο.

3- Η κοινότητα Αγίας Παρασκευής είναι κέντρο μιας ευρύτερης κτηνοτροφικής και ορεινής περιοχής και φοβούμαι ότι η απόσταση από την Κόνιτσα θα δημιουργήσει μεγάλα προβλήματα συντονισμού και διοίκησης και θα αποξενώσει και θα ελλατώσει το ενδιαφέρον των αποδήμων Κερασοβιτών για τον τόπο της καταγωγής των, αφού δεν θα έχουν πλέον το δικαίωμα να ενεργούν βάσει των συμφερόντων και αναγκών του χωριού των και των δικών τους οικογενειών.

4- Φοβούμαι ότι η συνένωση με την Κόνιτσα θα δημιουργήσει και στο Κεράσοβο την εικόνα ενός χωριού εγκαταλελειμμένου και υποβιβασμένου και αν λάβετε υπ'όψιν σας την αντίθεση που δείχνουν και απέδειξαν με το συλλαλητήριο της περασμένης εβδομάδος οι συντοπίτες μου Κερασοβίτες στα Ιωάννινα, θα ανοίξετε ένα μέτωπο ανταγωνισμού, που δεν βοηθεί κανέναν στην προκειμένη περίπτωση.

Είμαι βέβαιος ότι η λύσις που εσείς θα δώσετε σ'αυτό το καυτό θέμα θα είναι δίκαιη και θα βοηθήσει πάρα πολύ και εσάς στην συντέλεση του έργου σας, αλλά θα «καλμάρει» και θα καθησυχάσει και τα οξυμένα πνεύματα των κατοίκων της κοινότητας «Άγια Παρασκευή-Κεράσοβο», Κόνιτσας.

Με θερμούς πατριωτικούς χαιρετισμούς

Δημήτριος Τσούμπανος
«Ένας φίλος, Κερασοβίτης
από τη Βοστώνη».

ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ"

Αθήνα 26-6-1997

ΠΡΟΣ

Τον κ. Κων/νο Χαρισιάδη
Πρόεδρο Αδελφότητας
Αγίας Παρασκευής

Α.Π.: 172/26-6-97

Αγαπητέ

Έλαβα την από 20-5-97, επιστολή σας, σχετικά με τις επικείμενες αναγκαστικές συνενώσεις των Κοινοτήτων, και βεβαίως συμφωνώ με τις θέσεις σας.

Εξάλλου από την αρχή διατύπωσα δημόσια αιτιολογημένα την αντίθεσή μου, αλλά και η Ν.Δ. τάχθηκε κατά των

αναγκαστικών συνενώσεων, όπως προκύπτει από την από 249/20-5-97 τρίτη κατά σειρά ανακοίνωση της ΚΕΤΑ της Ν.Δ., της οποίας σας αποστέλλω φωτοτυπικό αντίγραφο.

Θα παρακολουθώ, βέβαια, συνεχώς το θέμα μέσα και έξω από τη Βουλή, γιατί πέρα των άλλων, θεωρώ και εθνική υπόθεση να μην χάσουν την αυτονομία τους οι σημερινές κοινότητες, αλλά και τους συναισθηματικούς δεσμούς των δημοτών τους.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς

Αντώνιος Γρ. Φούσας
Βουλευτής Ιωαννίνων

ΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ Ν.Δ. ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Η τοπική Αυτοδιοίκηση, θεσμός σπουδαίος και αναγκαίος, είναι αξία μιας πολύ καλύτερης τύχης και μιας ειλικρινούς και πιο αποτελεσματικής μεταχείρισεως απ' αυτή που δείχνει και της επιφυλάσσει η Κυβέρνηση.

Μια σύντομη αναδρομή στο μέχρι σήμερα θεσπισμένο νομοθετικό πλαίσιο μας πείθει για την ασυνέπεια, την προχειρότητα και την αναποτελεσματικότητα με την οποία οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ αντιμετώπισαν αυτή την βασική δομή της κοινωνίας μας.

Πράγματι τα τελευταία χρόνια ψηφίστηκε ένας σημαντικός αριθμός Νόμων που αντί να αναβαθμίσει την Αυτοδιοίκηση στην ουσία την υποβάθμισε.

Απόδειξη αυτού του γεγονότος είναι ότι παρά την πολυνομία η Ελληνική περιφέρεια φθίνει και ερημώνει αντί να αναπτύσσεται και να βελτιώνει το επίπεδό της.

Για άλλη μια φορά, η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, πιστή στην παράδοσή της, αντιμετωπίζει με την ίδια κομματική λογική ένα μεγάλο θέμα της ελληνικής περιφέρειας, αυτό των συνενώσεων.

Αντί να σκύψει πάνω από το πρόβλημα αναζητώντας τις καλύτερες λύσεις και κυρίως δίνοντας σημασία στην επιθυμία των τοπικών κοινωνιών επιδεικνύει αυταρχική νοοτροπία και επιβάλλει μεθόδους καταναγκασμού.

Με το σχέδιο «Ι.Καποδίστριας», επικαλούμενη «εκσυγχρονισμό» και ανασυγκρότηση της πρωτοβάθμιας Τ.Α., αποτελούν το ιστορικό και πρωτογενές θεμέλιο της Ελληνικής κοινωνίας.

Επιδιώκοντας στενά κομματικά οφέλη δεν διστάζει να ισχυρισθεί ότι έχει και την συναίνεση της θιγόμενης πλευράς.

Η υποσχεσιολογία του σχεδίου «Ι.Καποδίστριας», μας δημιουργεί την πεποίθηση ότι η κυβέρνηση θα ακολουθήσει την ίδια τακτική που εφήρμοσε την τελευταία δεκαπενταετία έναντι της Αυτοδιοίκησης, ανακατανέμοντας τα ίδια κονδύλια των ΚΑΠ, που αφορούν το σύνολο της Τ.Α.

Η Ν.Δ. επισημαίνει ότι οποιαδήποτε πρόχειρα σχεδιασμένη συνένωση είναι επικίνδυνη και μπορεί να αναιρέσει το Συνταγματικά κατοχυρωμένο θεσμικό ρόλο της Τ.Α.

Πιστεύει ότι δεν είναι δυνατόν, το κράτος να επιβάλει εκβιαστικά στους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ την συνένωσή τους.

Η φιλελεύθερη ιδεολογία της παράταξής μας απορρίπτει εκ προοιμίου κάθε είδους εξαναγκασμό.

Οι συνενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων, πρέπει να γίνουν εκούσια και με την συναίνεσή τους και εφ' όσον πρώτα έχουν εξασφαλισθεί οι αναγκαίες προϋποθέσεις, κατοχυρωθούν θεσμικά ή διερευνηθούν κι' άλλες εναλλακτικές λύσεις, που προσιδιάζουν περισσότερο στα τοπικά δεδομένα.

Εφιστούμε την προσοχή των τοπικών κοινωνιών και των εκπροσώπων τους και

τους προτρέπουμε να προβληματισθούν έντονα στις προτάσεις της Κυβέρνησης, ώστε με τη στάση τους να συμβάλλουν πραγματικά στην ανάπτυξη και όχι στον μαρασμό τους.

Καλούμε την Κυβέρνηση να αντιμετωπίσει με περισσότερη ευθύνη ένα τόσο σοβαρό πρόβλημα.

Η Ν.Δ. δηλώνει ότι θα στηρίξει με κάθε τρόπο τις επιλογές των τοπικών κοινωνιών για την οργάνωσή τους και την προώθηση των υποθέσεών τους.

Θ.Γ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ Κ.Ε.Τ.Α.
ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΡΟΒΑΣ

Ανά την Ελλάδα, αλλά ιδιαίτερα στο λεκανοπέδιο Αττικής, λειτουργούν από ετών, Αδελφότητες κάθε χωριού της ηπειρωτικής διασποράς, με κύριο και πρωταρχικό σκοπό τη συνέχιση της ηπειρωτικής πολιτιστικής παράδοσης. Ο Σύνδεσμος Ηπειρωτών Νότιας Αττικής «Ο ΡΟΒΑΣ», ο γνωστός Γιαννιώτης Κυρατζής αγωγιάτης, που έζησε στις αρχές του αιώνα και ο οποίος με διπλωματία και παλληκαριά, μετακινούσε εργαζομένους και εμπορεύματα στη Βλαχία και στη Ρωσία, ο Σύνδεσμος αυτός στην πρώτη του εκδήλωση στις 7 Σεπτέμβρη στη πλαζ της Βάρκιζας, οργάνωσε στην αναβίωση επεξεργασίας παραγωγή ξινόγαλου και

βουτύρου. Έτσι οι (10) ντρομπόλες, οι κοντάλες και τα υπόλοιπα σύνεργα περίμεναν τα (10) τριμελή συνεργεία για την πραγματοποίηση του διαγωνισμού.

Το χωριό μας εκπροσώπησε το τριμελές συνεργείο απ' την Ειρήνη Ζήκα.

Μαρία Ζήκα και Βαγγέλη Χαρίση, οι οποίοι με παραδοσιακές στολές, έκαναν θαυμάσια εντύπωση και μετά από εικοσάλεπτο χτύπημα του γάλακτος, με ζηλευτή δεξιοτεχνία, έβγαλαν το περισσότερο βούτυρο και απέσπασαν την πρώτη θέση. Τα συγχαρητήρια τόσο για την παρουσία, όσο και για το αποτέλεσμα, ανήκουν ολοκληρωτικά στους άξιους εκπροσώπους μας.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Παρακαλούνται οι συγχωριανοί μας να ενημερώνουν την αδελφότητα εγκαίρως και με πλήρη στοιχεία, προκειμένου να γίνεται σωστή καταχώρηση των κοινωνικών γεγονότων στο περιοδικό μας ώστε να μην παρατηρείται το φαινόμενο της ελλειπούς ή εσφαλμένης καταχώρησης των γεγονότων αυτών, με συνέπεια τα δυσμενή σχόλια εις βάρος του περιοδικού. Το Δ.Σ. της αδελφότητας δεν φέρει ουδεμία ευθύνη για στοιχεία που του δίνονται προς δημοσίευση.

Επίσης παρακαλούνται όλοι οι συνδρομητές του περιοδικού μας να ενημερώσουν την αδελφότητα για τυχόν αλλαγές διευθύνσεις ή άλλων στοιχείων τους.

Το Δ.Σ.

Διόρθωση

Αγαπητή Συντακτική Επιτροπή

θα ήθελα να σας υπενθυμίσω ότι στο περιοδικό του Απριλίου-Μαΐου και Ιουνίου, η ανταπόκριση που γράφτηκε για τις αναμνήσεις από τα παιδικά μας χρόνια είναι του Ντακοβάνου Μιλτιάδη του φωτογράφου και όχι του Παντελή Σκαλωμένου που έχετε γράψει, όπως και το εξώφυλλο που είναι η φωτογραφία στο περιοδικό είναι πάλι δικό μου.

Σας ευχαριστώ, ο φωτογράφος Ντακοβάνος Μιλτιάδης

Στη μνήμη της Βικτωρίας

Βοστώνη, 30 Ιουλίου '97

Προς: Επιτροπή Συντάξεως
Περιοδικού «Κεράσοβο»
ΑΘΗΝΑΙ

Αγαπητή Σύνταξη!

Συγχωρήστε μου αυτή την πρωτοβουλία που παίρνω, σαν ένας απόδημος και ξενιτεμένος Κερασοβίτης, για να γράψω δύο «αράδες» γράμμα-ύμνο, σε μια ηρωίδα γυναίκα, που άφησε τον μάταιο αυτό κόσμο του μήνα που μας πέρασε, και αυτή δεν είναι άλλη από την αγαπημένη μου και σεβαστή θεία Βικτωρία Νικολάου Βάιλα, που τώρα βρίσκεται στους ουρανούς και μας αγναντεύει.

Μας αγναντεύει και μας προστατεύει, μας θυμάται και μας μιλά, με το πνεύμα της αγάπης και της συμπόνιας που μας περιέλουζε, όταν ήτανε ανάμεσά μας, ζωντανή και αυθόρμητη, χαμογελαστή, πάντοτε συμβουλευούσα, πάντοτε γλυκολαλούσα, έτοιμη να προσφέρει, έτοιμη να βοηθήσει και να παρηγορήσει, συμμετοχος και συνοδοιπόρος στις χαρές και στις λύπες όλων μας.

Δεν νομίζω να υπάρχει κανένας Κερασοβίτης ή συντοπίτης ή και οποιοσδήποτε επισκέπτης που πέρασε από το Κεράσοβο και δεν γνώρισε την καλωσύνη και την αγάπη της.

Δεν νομίζω να υπάρχει κανένας, που να μη θυμάται τον «καφέ της Βικτωρίας», τότε που νυχθημερόν δούλευε στο καφενείο της, πολλές φορές με ψιχουλα αποδοχές, και την ζεστασιά που όλοι μας αισθανόμασταν κάθε φορά, που άνοιγε τις πόρτες του μαγαζιού της και της καρδιάς της.

Δεν νομίζω ότι υπάρχει άτομο, εν τη ζωή σήμερα που να είχε ποτέ μια άσχη-

μα κουβέντα για αυτή την αξέχαστη γυναίκα, που διέθεσε όλη της την ζωή να βοηθά και να συμπαρίσταται τους αδύνατους και τους γερόντους, ιδιαίτερα τους γερόντους που ήτανε μόνοι και παραμελημένοι, αυτούς που δεν είχανε «στον ήλιο μοίρα» και αυτούς που μένανε στο χωριό, φύλακες και ακρίτες και δεν είχανε κανένα συγγενή ούτε και να τους θάψουν ακόμη.

Αχ, αγαπημένη μου θεία Βικτώρια. Δεν φαντάζεσαι πόσο θα μας λείψεις! Εγώ, ιδιαίτερα, και όλη μου η οικογένεια θα σε θυμόμαστε για πάντα.

Η κάθε μας επίσκεψη στο χωριό, ήτανε και μια ιδιαίτερη εμπειρία, διότι πάντοτε μας έδινε την ευκαιρία να βρεθούμε και κοντά σου, να σε ιδούμε ζωντανή και χαμογελαστή, να σε φιλήσουμε και να μας φιλήσεις, να μας προσφέρεις έναν καφέ, ένα γλυκό και ένα «χάιδεμα» που τώρα δυστυχώς θα μας λείψει. Δεν θα σε ξεχάσουμε όμως ποτέ. Αυτή είναι μια υπόσχεσις από όλους μας. Η μνήμη σου θα μείνει αιώνια και το χρώμα του Άι-Νικόλα που σε σκέπασε, ευχόμεθα να είναι ελαφρύ. Και σε παρακαλώ πάρα πολύ, μην ξεχάσεις εκεί που πήγες, να μου φιλήσεις την μάνα μου, την εξαδέλφη σου την Λένω, που είμαι σίγουρο, θα σε περίμενε να της φέρεις τα νέα από το χωριό.

Πέστης και αυτής ότι είμαστε όλοι μας καλά και ότι δεν την ξεχνάμε ποτέ.

Αιωνία σας η μνήμη.

Με άπειρο σεβασμό και αγάπη

Τάκης Τσούμπανος

Βοστώνη

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΨΩΜΙΟΥ...

του Θανάση Κουκούμη, αρτοποιού

(Αναδημοσίευση από το περιοδικό «ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ»)

Το ψωμί είναι η τροφή - σύμβολο του πολιτισμού της Ευρώπης και Μέσης Ανατολής. Όπως οι Ασιάτες έχουν το ρύζι και οι Αμερικανοί το καλαμπόκι.

- Ψωμί ήξερε να ψήνει ήδη ο... κυνηγός των μαμούθ. Με λίγο νερό κι ένα πρωτόγονο αλεύρι, έφτιαχνε ζύμη, την άπλωνε σε φύλλο και την έψηνε κάτω από τη στάχτη. Αναμφίβολα νοστιμότατο, μαζί με... παϊδάκια από μαμούθ!...

- Μια αφηρημένη νοικοκυρά ξέχασε κάποτε ένα κομμάτι άψητης ζύμης που «ξίνισε» και διογκώθηκε. Έτσι εφευρέθηκε το προζύμι και το ψωμί απέκτησε όγκο και ελαφρύτερη και καλύτερη γεύση. Οι αρχαίοι Εβραίοι έφεραν τη συνταγή του ψωμιού που ξέρουμε σήμερα, από την Αίγυπτο.

Παροιμίες στο ψωμί μας

- Θα πούμε το ψωμί ψωμάκι!
- Ψωμί δεν γίνεται χωρίς προζύμι.
- Το ζυμάρι όσο το ζυμώνεις, τόσο φουσκώνει.
- Βγάλαμε τον επιούσιο.
- Όποιος έχει τέσσερα μάτια αγοράζει σιτάρι, όποιος έχει δύο αλεύρι, κι ο στραβός ψωμί.
- Η πάνα του φούρνου σβήνει τη φωτιά, σβήνει και το νερό.
- Όποιος έχει συδαύλιστο δεν καίει τα χέρια του.
- Ο τσιγκούνης κλαίει το ψωμί που τρώει.
- Όποιος δεν αρέσει τα κλικούδια (κουλούρια), στα στερνά τρώει τα πελεκούδια (ο δύσκολος).
- Της επτάζυμης (δύσκολης) το γιο θα πάρεις;
- Κάθε πόνος είναι πόνος, μα του ψωμιού αβάσταχτος (ιταλική).

- Στο Μεσαίωνα οι φέτες του ψωμιού χρησιμοποιούνταν και για πιάτα! Οι πυροδοσπότες έκοβαν κι έτρωγαν το φαγητό τους πάνω σε φέτες ψωμιού από χοντρά καρβέλια.

- Σήμερα το αρτοποιείο παραμένει ο τόπος συνάντησης της γειτονιάς. Σταυροδρόμι και βήμα συζήτησης για τις κυρίες, που πάντα βρίσκουν λίγο χρόνο να τα πουν, περιμένοντας να εξυπηρετηθούν από τη φουρνάρισσα...

- Παλαιότερα οι νοικοκυρές στα χωριά ζύμωναν και έψηναν μόνες το ψωμί τους, σήμερα όμως ένα χωριό θα πέθαινε, αν έφευγε ο αρτοποιός του...

(Από το «Λεύκιμα Χαρισιάδη», εκδόσεις Φωτογράφος.)

Δ. Χαρισιάδης, 1956.
Άγιο ψωμί. Στη Βοιωτία.

- Στην Αίγυπτο ανακαλύφθηκε ένα αρχαίο αρτοποιείο που έφτιαχνε ψωμί για τις χιλιάδες των δούλων που έχτιζαν τις Πυραμίδες;

- Στους φούρνους της αρχαίας Πομπηίας βρέθηκαν ψωμιά που μόλις είχαν ψηθεί, όταν η έκρηξη του Βεζούβιου έθαψε με τις στάχτες τη ρωμαϊκή πόλη; Σήμερα εκτίθενται στο μουσείο ψωμιά απολιθωμένα, ηλικίας 1915 ετών!

ΞΕΡΑΤΕ ΟΤΙ:

Κ Ε Ρ Α Σ Ο Β Ο

ΦΙΛΟΞΕΝΟ ΑΔΕΡΦΟΧΩΡΙ

Γράφει ο **Γιάννης Κανναβός**

(Ζ' Συνέχεια, από το προηγούμενο)

Στο Κεράσοβο άφησαν ένα κομμάτι της καρδιάς τους, αφού τίποτα απ' τη φτώχεια και το ξεκλήρισμά τους δεν περίσσευε, δεν είχαν να προσφέρουν σαν αναμνηστικό δώρο. Οι Κερασοβίτες βγήκαν σύσσωμοι να τους αποχαιρετήσουν σαν να αποχαιρετούσαν μέλη προσφιλή των οικογενειών τους. Σταυροφιλήματα κι αγκαλιάσματα να μη θέλανε τον αποχωρισμό. Τόσο πολύ, τόσο στενά, τόσο εγκάρδια είχαν δεθεί. Η επιστροφή για τους Καντσιώτες έμοιαζε με όνειρο κι οπτασία. Σαν ανέβηκαν και ξαπόστασαν στον Τσιρίβραχο γυρόφεραν τα βλέμματα κι αγνάντεψαν το Κεράσοβο, τις πλαγιές και τα βουνά που σαν ασημοζούναρα το στόλιζαν κι έκθαμποι απ' την ασύλληπτη μαγεία της ανθολούσας, μοσχοβόλας φύσης στράφτηκαν προς τον ουρανό και τον Άγιο Θεοδόση και προσευχήθηκαν. Προσευχήθηκαν αυτή τη φορά για τους Κερασοβίτες τους φίλους τους, συγγενείς, προστάτες και σωτήρες τους. Να τους έχει κι ο Θεός κι οι αγίοι του πάντα καλά κι ευτυχισμένους.

Η γνωριμία τους απ' την πολύμηνη παραμονή και φιλοξενία που δημιούργησε ατσάλινους δεσμούς φιλίας, συνέχισε για πολλά χρόνια τόσο θερμή κι αδελφική που όταν παρήγαγαν κάτι που θεωρούσαν πως θα ευχαριστούσε τους Κερασοβίτες διανύανε πολλά δύσβατα χιλιόμετρα για να τους το πάνε, να τους το προσφέρουν σαν ένδειξη της αγάπης τους. Για πολλά χρόνια με την ύπαρξη φορτηγών αυτοκινήτων από Κερασοβίτες, το Κεράσοβο ήταν σταθμός μετακίνησης για τους Καντσιώτες, για τις αγορές και τα ταξίδια τους προς Κόνιτσα μέχρι Αθήνα, Γερμανία, Αυστραλία και οποιασδήποτε πόλης και χώρας.

Ήταν και πάλι το ίδιο φιλόξενο σ' όσους μένανε για μια ανάσα ξεκούρασης ή μια βραδυά ύπνου... και ξυπνούσαν θύμησες μιας ταραγμένης εποχής. Ήταν το αδερφοχώρι της αγάπης και της ευγνωμοσύνης κι έτσι θα μείνει στην καμπάνα της καρδιάς τους, για να τους ξυπνάει στο διάβα του χρόνου, απ' όποια μορφή λήθαργου μνήμης εφησυχασμού και μακαριότητας πέσουν.

Είθε να είναι πάντα καλά, καλά κι ευτυχισμένοι όπου γης οι Κερασοβίτες. Αξίζουν τις καλύτερες κι ολόψυχες ευχές, τα ακριβότερα αισθήματα, την απέραντη, φλογερή αγάπη των Κανισιωτών, όσων φιλοξένησαν, βοήθησαν και συνυπέφεραν μαζί τους. Ας αποτελούν παράδειγμα προς μίμηση κι ας θυμούνται οι νεώτεροι πως η ανθρώπινη αξία με καμιά άλλη δεν έχει σύγκριση. Αδέρφια απέδειξαν πως ήταν και το «αγαπάτε αλλήλους» είχαν ενστερνιστεί. Κι αυτό ενσάρκωσαν και με αυτό είχαν γαλουχηθεί. Αξία μπορούν να υπερηφανεύονται για την ανθρωπιά και τη μεγαλοσύνη της καρδιάς τους.

Σαν επίλογος: Όταν το Καλοκαίρι του '95 για μια ακόμη φορά βρέθηκα στο Κεράσοβο, από φίλους δέχτηκα προτάσεις και παροτρύνσεις ν' ασχοληθώ με όσα διαβάσατε. Δεν είμαι μήτε ιστοριοδίφης, μήτε με ειδικές συγγραφικές ικανότητες. Με διασταγμούς επιχείρησα ένα τέτοιο χρέος.

Στην αφήγηση του χρονικού, δεν μπόρεσα να αποφύγω γενικότερες αναφορές, γιατί θεώρησα αναγκαίο ν' αντιληφθεί κανείς την ατμόσφαιρα και το κλίμα κείνης της αδελφοκτόνας περιόδου. Μήτε τα γεγονότα ήταν μεμονωμένα και περιορισμένα σε μια περιοχή. Κάπου ίσως πλατιάζω, αδυναμία μου, να τονίσω κάποιες εικόνες

και παραστάσεις. Το τελείως ξερό γράψιμο, ως απαρίθμηση σκέτη, δεν θα είχε χρώμα και δύναμη ν'αγγίξει όλους για να γυρίσουν, τόσο πίσω το ρολοί της θύμησης. Δεν γνωρίζω αν πέτυχα να δώσω αντικειμενικά αμερόληπτα την ΑΛΗΘΕΙΑ, αλλά έκανα μια προσπάθεια. Θεομά ευχαριστώ όσους με βοήθησαν και φρονώ πως απ'όλους θα κριθώ με επιείκεια. Όταν ο ίδιος δεν εξήγησες όλα τα γεγονότα, βασίζεσαι στα στοιχεία που συγκεντρώνεις κι αυτά αξιοποιείς. Η όποια διασταύρωση, δε σημαίνει πως δεν άφησε τυχόν παραλείψεις που βασικά δεν γίνανε μήτε σκόπιμα, μήτε από πρόθεση, μήτε για ισορροπίες. Οι συνέπειες του εμφύλιου πολέμου υπάρχουν και πληρώνονται από πολλούς ακόμη, αφού υπάρχει πολιτική προσφυγιά, στέρηση ιθαγένειας, δήμευση περιουσιών, μη αποκατάσταση και δικαίωση τραυματιών και θυμάτων, και κάποιοι υπεύθυνοι και αρμόδιοι, παρά τις νομοθετικές ρυθμίσεις, καθολικής αποδοχής αποφάσεις δεν κλείνουν την ταφόπετρα του οριστικού ΤΕΛΟΥΣ του. Η σκληρή κομματικοποίηση που κυριαρχεί σε όλους τους τομείς κι έντεχνα καλλιεργείται, θα γίνει αντιληπτό πως δηλητηριάζει, βλάπτει τις ανθρώπινες σχέσεις, δεν συμβάλλει στην αδελφοσύνη και δημιουργικότητα, μήτε στην καλύτερη υπηρεσία εθνικών συμφερόντων και στην ανάδειξη αξιοκρατίας.

Πολλά επιτάσσουν ΕΠΑΓΡΥΠΝΗΣΗ, συνεχή ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ για υπεράσπιση της πολιτικής ομαλότητας, της νομιμότητας, του δημοκρατικού πολιτεύματος, των ελευθεριών και δικαιωμάτων που αποχτήσαμε, σαν επιστέγασμα όλων των κοινωνικών και πολιτικών αγώνων, των θυσιών και του αίματος.

Σήμερα, μετά από 50 χρόνια περίπου, που είδαν κι απέιδαν τα μάτια μας, μετά από δύο γενιές ειρηνικής ζωής και τώρα ξάστερου ουρανού, γεγονότα που συγκλόνισαν το τραχύ διάβαμας κινδυνεύουν να πάρουν πλοκή μύθων, ασύλληπτης φαντα-

σίας, να σβήσουν στη δύναμη του χρόνου αφού δεν τα αγγίζει η πέννα για χάρη της ιστορίας. Τα έντονα βιώματα μας ξυπνάνε και μας ψυχοπλακώνουν σαν αντικρύσουμε σκηνές βίας, φρίκης, προσφυγιάς, σπαραγμού κι απόγνωσης εμφύλιων πολέμων όπου γης, μ'όποια χρώματα και φυλές ανθρώπων, πολύ περισσότερο σ'όσα διαδραματίστηκαν μερικές δρασκελιές μακριά μας στην πρώην Γιουγκοσλαβία, Βοσνία, Τουρκία με Κούρδους, Παλαιστίνιους κ.α. Τα δράματα προσφύγων, τα βασανιστήρια, οι εξευτελισμοί ανθρώπων με αντίθετες αντιλήψεις και ΠΙΣΤΕΥΩ, αναδύουν δικές μας μνήμες κι ατσαλώνουν τη θέλησή μας να κερδιθεί διαρκή ύφεση και ειρήνη, κατάργηση των διακρίσεων και των πολέμων.

Στις πόλεις και χώρες που κάναμε καινούριες πατρίδες, μπορούμε να εκτιμήσουμε τα αγαθά που κερδίσαμε κι απολαμβάνουμε και ν'αξιώσουμε την κατοχύρωση και περιφρούρησή τους, να συνυπάρξουμε και να συμβιώσουμε ειρηνικά με απόλυτο σεβασμό στη διαφορετικότητα, στα δικαιώματα ισονομίας.

Ας πλουτίσουμε τις καρδιές μας με αγάπη για τη ζωή και τον άνθρωπο, αφανίζοντας το μίσος και τα πάθη τις μικρότητες κακοδομιονίας. Ας διατηρήσουμε έμμονα το δικαίωμα να οραματιζόμαστε, να ονειρευόμαστε έναν κόσμο καλύτερο κι αν χρειαστεί σκληρά ν'αγωνιστούμε κι ας πονέσουμε κι ας ματώσουμε γι'αυτό. Ας διατηρώσουμε την πεποίθηση πως η ζωή και η ειρήνη φέρνουν την πρόοδο, την ευημερία και την ανάπτυξη κι ας στρατευτούμε στην υπεράσπισή τους, στο σταμάτημα των πολέμων και του θανάτου. Ας τιμάμε τους νεκρούς μας, τη μνήμη τους κι ας αναλογιζόμαστε τις ευθύνες για τις γενιές που θα έρθουν, για τη γη μας, τον όμορφο Πλανήτη. Ας κοιτάμε μπροστά για να μην υπάρξουν πισωγυρίσματα.

Γιάννης Κανναβός

Τυρί-Λάδι (Αβντάλι - Παλούδι)

Στην κοινωνία, πολλές φορές ανέκαθεν αλλά και σήμερα, ο ανθρώπινος παράγοντας και ιδιαίτερα οι κρατούντες στα κοινά πράγματα, δημιουργούν τις προϋποθέσεις για έντονες τριβές στην κοινωνία, υποκινούμενοι άλλοτε από αβλεψία και άγνοια και άλλοτε από την, κακώς νοούμενη άσκηση εξουσίας, ή κοντόφθαλμης πολιτικής θέσεως. Η Πολιτεία, απ' τον καιρό του εμφυλίου και δώθε, με διάφορες αιτίες και λόγους, παρείχε στους πένηντες κατοίκους των παραμεθόριων περιοχών της χώρας, τότε μέσω της «Ούντρα» και τότε από δικά της αποθέματα, τρόφιμα, συσσίτια, κομπόστες, τυποποιημένες πορτοκαλάδες. Πρόσφατα, η Πολιτεία, μέσω ειδικού προγράμματος της Ε.Ο.Κ., χωρίς τη διάκριση ευκατάστατου ή φτωχού Έλληνα, διένειμε στους κατοίκους των παραμεθόριων περιοχών της χώρας, τυρί φέτα και ελαιόλαδο. Η έννοια του κατοίκου σε ένα χώρο, με το σύγχρονο μηδενισμό των αποστάσεων και την κατοχή κύριας και δευτερεύουσας κατοικίας, έχει ξεφύγει και λογικά μάλιστα, απ' τη στενή έννοια του όρου· πολλοί κάτοικοι, για προσωπικούς λόγους, διαμοιράζουν το χρόνο διαμονής τους στην πρώτη και στη δεύτερη κατοικία· άλλωστε, πλείστοι κοινοτικοί άρχοντες κατοικούν στη μεγάλη πόλη και όταν συνεδριάζει το κοινοτικό συμβούλιο ή υφίσταται πρόβλημα στην κοινότητα, τότε μετακινούνται στο χωριό.

Μεσούντος του καλοκαιριού, καθώς το χωριό έσφυζε από ζωή, έγινε η διανομή του τυριού (φέτα), αφού είχε προηγηθεί

το μοίρασμα του λαδιού. Το σπυρί το αφορμισμένο έσκασε, το θέμα φούντωσε και έγινε κυρίαρχο στο χωριό· η ηρεμία των κατοίκων πήγε περίπατο. Οι αυτεγκλήσεις των κατοίκων με τους κοινοτικούς άρχοντες, για άνιση μεταχείριση, για υποκειμενικότητα, για προτιμήσεις στους δικούς μας, για ντόπιους και ξένους, για καταρράκωση της έννοιας του δικαίου και για πρόκληση του δημοσίου αισθήματος, αμαύρωσαν την όμορφη εικόνα του χωριού.

Το αβντάλι (τυρί) και το παλούδι (λάδι), τροφές παραδοσιακά ελληνικές, που μ' αυτές τράνεψαν γενεές-γενεών σε δύστυχες εποχές, μετατράπηκαν από έννοιες ευλογίας, σε έννοιες κατάρας και ύβρεων.

Γιατί κοινοτικοί μου άρχοντες, προκάλεσατε το θέμα; Είχατε τη δυνατότητα διαθέτοντας ευρύτερη αντίληψη, να συμπεριλάβετε στις καταστάσεις όλους τους κατοίκους του χωριού, είτε σαν ψηφοφόρους, είτε σαν μετακινούμενους, είτε σαν οικογένειες, είτε τελικά σαν σπίτια. Δεν το κάνατε και οφείλετε μια υπεύθυνη απάντηση στους χωριανούς, γιατί η ομοψυχία είναι απαραίτητη μεταξύ μας, εν όψει μάλιστα αντιμετώπισης σοβαρότερων προβλημάτων του χωριού μας, στο εγγύς μέλλον. Διατυπώνεται λοιπόν η πρόταση, ώστε η νέα επικείμενη διανομή να είναι κοινωνική, δίκαιη, αντικειμενική, γιατί «το τρις εξαμαρτείν, ουκ ανδρών σοφών».

Κώστας Ι. Χαρισιάδης

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

του Τάκη Σαμαρά

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Στο ρημαγμένο παρεκκλήσι
της άνοιξης το θείο κοντύλι
εικόνες έχει ζωγραφίσει
με τ' αγριολούλουδα τ' Απρίλι.

Ο ήλιος γέροντας, στη δύση,
μπροστά του ιερού την πύλη
μπαίνει δειλά να προσκυνήσει
κι ανάφτει υπέρλαμπρο καντήλι.

Σκορπάει γλυκεία μοσκοβολιά
δάφνη στον τοίχο ριζωμένη
– θυμίαμα που καίει η πίστις–
και μια χελιδονοφωλιά
ψηλά στο νάρθηκα χτισμένη
ψάλει το Δόξα εν Υψίστοις.

Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

«Γαλήνη»

*Η ιστοριούλα για το φτιάσιμο του ξωκλήσι των Αγίων Αναργύρων
Κοσμά και Δαμιανού της οικογένειας Αντρέα Γ. Σαμαρά.*

Ο ποιητής Γ. Δροσίνης γεννήθηκε στις 9 Δεκεμβρίου 1859 σ' ένα αρχοντικό της Πλάκας, όπως και σ' ένα τραγούδι του:

*Στον ίσκιο της Ακρόπολης
γεννήθηκα πλακιώτης...*

και πέθανε σε ηλικία 92 χρόνων, το φθινόπωρο του 1951. Έγραψε πάμπολλα έργα, ποιήματα, πεζογραφήματα κ.λπ. Το πιο πάνω ποίημά του περιλαμβάνεται στο έργο «Γαλήνη». Τα ποιήματα της συλλογής «Γαλήνη» είναι εμπνευσμένα από την εξοχή του Πηλίου, όπου πέρασε μερικά καλοκαίρια. Αυτό το ποιηματάκι του, που είναι αφιερωμένο στο ανώνυμο ξωκλήσι, έτσι αόριστα, και το γεγονός, ότι και εμείς στο χωριό

μας, έχουμε πολλά γραφικά μικρά ξωκλήσια, όπως των Αγίων: Δημητρίου, Νικολάου, Γεωργίου, Αθανασίου, Ηλία, Παρασκευής, Βαρβάρας, Αγίας Τριάδος, Αγίου Θεοδοσίου και 12 Αποστόλων, που περιζώνουν το χωριό μας, μου έδωσε την αφορμή να γράψω τη μικρή ιστοριούλα του φτιασίματος (κτίσιμο) του οικογενειακού μας μικρού ξωκλήσι, που είναι αφιερωμένο στη μνήμη των Αγίων Αναργύρων Κοσμά και Δαμιανού. Το λειτουργούμε δυο φορές το χρόνο, την πρώτη Ιουλίου και πρώτη Νοεμβρίου.

Για όλα αυτά τα μικρά και ειδυλλιακά ξωκλήσια του χωριού μας δεν υπάρχουν γραπτά ή άλλα στοιχεία στοιχεία

(ντοκουμέντα) που να μαρτυρούν, για τα περισσότερα τουλάχιστον, αν όχι για όλα, από ποιους κτιστάδες μαστόρους κτίστηκαν, πότε και για ποιο λόγο ή αιτία. Ό,τι σχετικά λέγεται για το καθένα από αυτά, είναι μόνο λίγα και αόριστα, χαμένα μέσα στο χρόνο, από παππού σε εγγονό και πατέρα σε παιδί ή από παράδοση. Δεν μπορούν να δώσουν μια ολοκληρωμένη ιστοριούλα, δεν παρέχουν με άλλα λόγια καμιά διαφώτιση σε πολλά ερωτήματα και ειδικά σε κάποιον που θα ήθελε να καταγράψει την ιστοριούλα του κάθε μικρού γραφικού ξωκλήσι του χωριού μας.

Πιστεύω, όμως, πως για το καθένα, θα υπάρχει κάποιος σοβαρός λόγος, αιτία, για να φτιαχτεί το παρεκλήσι αυτό. Άλλο μπορεί να φτιάχτηκε απλά από βαθιά πίστη και ευλάβει του χριστιανού στον Άγιο ή Αγία, άλλο για επίκληση βοήθειας σε δύσκολες στιγμές ή καιρούς ή χρόνια, άλλο μπορεί να ήταν έκφραση ευγνωμοσύνης και ευχαρίστησης για τον συγκεκριμένο Άγιο ή Αγία για το καλό ή τη βοήθεια ή παρηγοριά που πρόσφερε στον ευλαβή και καλό αυτόν χριστιανό ή την οικογένειά του.

Καιρός είναι να γίνει μια τέτοια καταγραφή της μικρής ή μεγάλης ιστοριούλας του κάθε μικρού ξωκλήσι του χωριού μας. Να γίνει μια αρχή. Να τη μάθουμε εμείς οι μεγάλοι, τα παιδιά μας και τα εγγόνια μας, οι μέλλουσες επερχόμενες γενεές. Να υπάρχει ιστορική καταγραφή-παρακαταθήκη για όλους και κυρίως για τις οικογένειες εκείνες που σήμερα διατηρούν τα ξωκλήσια αυτά.

Για το σκοπό αυτό, θερμή παράκληση κάνω σε εκείνους τους χωριανούς μου ή άλλους που γνωρίζουν ή άκουσαν έστω την ιστοριούλα του κάθε ξωκλήσι μας, να τη γράψουν και να τη στείλουν στο γραφείο της Αδελφότητας, ή σε μένα προσωπικά, ή να συνεργαστούμε,

ώστε να συγκεντρωθούν όλες αυτές οι μικρές ιστοριούλες και να δημοσιευτούν στο περιοδικό της Αδελφότητάς μας. Να γίνουν ένα μικρό βιβλιαράκι. Να σώσουμε ακόμη ό,τι μπορεί να σωθεί από τη λησμονιά του χρόνου.

Σαν πρώτη προσπάθεια, εγώ κάνω την αρχή, καταγράφω την ιστοριούλα του δικού μας μικρού γραφικού παρεκλήσι των Αγίων Αναργύρων Κοσμά και Δαμιανού, που όπως πρωτόγραφα, λειτουργούμε δυο φορές το χρόνο, πρώτη Ιουλίου και πρώτη Νοεμβρίου. Πολλοί με ρωτούν γιατί δυο φορές το χρόνο. Τους απαντώ: Οι Άγιοι Ανάργυροι Κοσμάς και Δαμιανός ήταν αδέρφια και γιατροί. Κατάγονταν από τη Μικρά Ασία. Με τα ίδια ονόματα του Κοσμά και Δαμιανού, έχομε και άλλο ζευγάρι Αγίων Αναργύρων που ήταν επίσης αδέρφια και γιατροί. Αυτοί κατάγονταν από τη Ρώμη της Ιταλίας, και εορτάζονται την πρώτη Ιουλίου. Το πρώτο ζευγάρι όμως την πρώτη Νοεμβρίου. Έχουν ονομαστεί Ανάργυροι γιατί θεράπευαν τους αρρώστους σωματικά και ψυχικά δωρεάν, δίχως καμιά αμοιβή (αργύριο). Όσοι θέλουν και επιθυμούν να μάθουν περισσότερα για τους Αγίους Αναργύρους, βίο και θαύματά τους, υπάρχει και πωλείται ειδικό βιβλιάριο στα Χριστιανικά βιβλιοπωλεία. Προς τιμή λοιπόν όλων των Αγίων Αναργύρων γίνονται και οι δύο αυτές θείες λειτουργίες που πρωτόγραφα.

Το όραμα του πατέρα μου

Την εποχή που πήγαινα στο γυμνάσιο (1951-1957), δεν θυμούμαι ακριβώς ποια χρονιά, ο πατέρας μου, αιωνία του η μνήμη, προφανώς στενοχωρημένος από τις μεγάλες αντιξοότητες της ζωής και κυρίως από τους πόνους του στομαχιού του, υπέφερε από τα βάσανα της κατοχής, μου εξομολογήθηκε με βαθιά θλίψη και πικρία μια υπόσχεση που είχε

αναλάβει να εκπληρώσει, αλλά λόγω των μέχρι τότε πολεμικών καταστάσεων αφ' ενός και οικονομικών δυσπραγιών αφ' ετέρου, δεν μπόρεσε να την εκπληρώσει. Μου εξιστόρησε τα εξής φοβερά, απίστευτα, αλλά αληθινά πράγματα.

Τη χρονιά του 1938, πότε ακριβώς δεν θυμόταν, νέος τότε άντρας 31 ετών, γεννηθείς το 1907, είδε ένα όραμα στον ύπνο του. Βρισκόταν στο δρόμο ακριβώς κάτω από το χωράφι μας που έχουμε μπροστά από το σπίτι του μακαρίτη Στύλιου Παπανικολάου, εκεί που σήμερα είναι το μικρό μαρμάρινο εικονοστάσι μας, με το βλέμμα του στραμμένο προς τη λεγόμενη κρανιά των Γκουγκέτα, σήμερα χέρσος κήπος του Κώστα Γκουγκέτα. Από εκείνο το μέρος βλέπει να έρχονται προς αυτόν δυο άντρες, όμορφοι, νέοι, ωραίοι, ντυμένοι όμως παπάδες και φορούσαν πετραχίλια. Τον πλησιάζουν χαμογελαστοί και του λέγουν μη φοβάσαι, είμαστε οι Άγιοι Αργυροί Κοσμάς και Δαμιανός. Τον πέρνουν από το χέρι και ανεβαίνουν και οι τρεις μαζί πάνω στο χωράφι μας. Εδώ, στην άκρη του χωραφιού και απ' αυτό το σημείο μέχρι εκεί, μέσα και η μαύρη πέτρα που υπάρχει, θα μας φτιάσεις ένα μικρό, τόσο δα εκκλησάκι, ίσια-ίσια να μπαίνει ο παπάς να μας λειτουργεί, δεν θέλουμε μεγάλο. Ποιο ζευγάρι όμως ήταν, από τα δύο που πρωτόγραφα, δεν του είπαν. Σε δισταγμούς και αντιρρήσεις του πατέρα μου, ότι είναι φτωχός και ένα μικρό ξωκλήσι έχει και αυτό τα έξοδά του για να γίνει, του απαντούν ότι δεν χρειάζονται πολλά, γιατί αυτοί θέλουν μικρό και μόνο για να λειτουργούν. Εξάλλου κτιστάδες μαστόροι είστε και συ και ο πατέρας σου.

Αφού έγιναν αυτά ξύπνησε έντρομος και φοβισμένος. Το όραμα αυτό το είπε στον πατέρα του, εμένα παππού μου Γιώργο, και μη δυνάμενοι να φτιάσουν τότε το παρεκλήσι, κάνανε ένα μικρό

μαρμάρινο όμως εικονοστάσι, που σώζεται σήμερα. Το μάρμαρο το κουβάλησαν με τα μουλάρια τους από τη θέση Ανήλιο.

Το όραμα αυτό το έχει πει και στον μπάρμπα μου Κώστα Βιτζίνα. Όποιος αμφιβάλλει ας τον ρωτήσει σήμερα που ζει.

Ύστερα ήρθε ο πόλεμος του 1940 και στη συνέχεια ο επάρατος εμφύλιος. Χρόνια δυστυχίας, πόνου, βασάνων, ποιος μπορούσε να σκεφτεί να κάνει ξωκλήσι, να πραγματοποιήσει το όραμα που είχε δει κάποτε.

Η δεκαετία του 1960 πέρασε με τις γυμνασιακές μου σπουδές και το γάμο της αδερφής μου. Δεν υπήρχε περίσσειμα οικονομίας για εκπλήρωση της υπόσχεσης που είχε δώσει στους Αγίους Αναργύρους για το φτιάσιμο του ξωκλήσι.

Όμως όλα αυτά τα χρόνια τον κατέτρωγε και δεν τον άφηνε ήσυχο η συνείδησή του να φτιάσει, έστω και καθυστερημένα, το μικρό ξωκλήσι.

Μετά το στρατιωτικό μου και το διορισμό μου στη δουλειά, έχει απαλλαγεί ο καλός μου πατέρας από τα έξοδά μου, γι' αυτό τον Μάη του 1966, παίρνουν την απόφαση μαζί με τη μακαρίτισσα τη μάνα μου να εκπληρώσει την υπόσχεσή του προς τους Αγίους Αναργύρους, φτιάχνοντας το μικρό γραφικό ξωκλήσι, έστω και μετά από 28 ολόκληρα χρόνια από το όραμα εκείνο του 1938.

Πρώτα προσέλαβε τον μαστραποστόλη Τζίνα, τον πατέρα του Θωμά, που ήταν ειδικός στο σπάσιμο της πέτρας. Σημειώνω ότι η πέτρα αυτή ήταν η λεγόμενη στουρναρόπετρα, γκριζα μαύρη, όλο στουρνάρι, φωτιά έβγαζε όταν την χτυπούσες. Έσπασε ένα μέρος απ' αυτή μόνο, όσο μπόρεσε, παρ' όλες τις εμπειρίες του και εξυπνάδες που είχε στα νταμάρια. Φουρνέλο δεν επιτρεπό-

ταν τον καιρό εκείνο, αλλά ήταν και κοντά τα σπίτια των Παπανικολάου και φοβόταν για ζημιές. Απελπίστηκαν και οι δυο τους, πατέρας μου και Μαστραποστόλης. Σκέφτηκαν μάλιστα να εγκαταλείψουν την προσπάθεια και να σταματήσουν. Έλα όμως που οι Άγιοι Ανάργυροι επανεμφανίζονται στο όνειρο του πατέρα μου και του λένε τα εξής λόγια: «Σου είπαμε να μας φτιάσεις την εκκλησία εκεί που σου δείξαμε εμείς και εκεί θα γίνει». Σε απάντηση του πατέρα μου ότι η πέτρα δεν σπάει, του απάντησαν: «Προχωρείστε και η πέτρα θα σπάσει». Πραγματικά, την άλλη μέρα, που πήγαν στον τόπο, είδαν τη στουρναρόπετρα αυτή ραγισμένη. Το πρώτο θαύμα είχε γίνει. Αυτό το επιβεβαιώνει και σήμερα ο Θωμάς Τζίνας, γιος του Μαστραποστόλη, αυτόπτης μάρτυρας του γεγονότος. Έτσι λοιπόν έγινε η αποτελείωση της μαύρης αυτής πέτρας. Η πέτρα αυτή χρησιμοποιήθηκε, στη συνέχεια, στο χτίσιμο. Φαίνεται σήμερα στο κάτω μέρος του πλευρού της όψης στο ξωκλήσι.

Πρώτοι κτιστάδες μαστόροι ήταν ο πατέρας μου, που πελεκούσε τις γωνιές, ο Αλέξανδρος Μακρυγιάννης και ο Θωμάς Τζίνας που προανέφερα. Μετά, κατά τη μικρή επέκταση της δυτικής μπάλας, νομίζω πως χρησιμοποιήθηκαν οι Αντρέας Κωτούλας και Γιάννης Νταγκουβάνος του Ζήση.

Κάποια μέρα, κατά τη διάρκεια του χτισίματος, ο πατέρας μου, σαν πρωτομάστορας που ήταν, πελεκούσε μόνος του τα αγγονάρια, όλα από ασπρόμαυρη πέτρα (πόρτα, παράθυρα), μια σκίζα από πέτρα, γυαλιά δεν φορούσε, τον χτύπησε στο μάτι του και άρχισε να τρέχει αίμα, αιμορραγούσε φοβερά. Τον πήγαν στον αγροτικό γιατρό του χωριού μας τον Διομήδη που έμενε στο σπίτι του Κατσιαμάνη. Εκείνος μόλις τον βλέπει σ' αυτά τα χάλια, τους λέγει, τι

τον φέρατε σε μένα, αυτός έχασε το μάτι του και πρέπει να φύγει αμέσως για τα Γιάννενα. Έλα όμως που δεν πήγε ούτε Γιάννενα, ούτε πουθενά. Έμεινε σπίτι μας με έναν εξωτερικό επίδεσμο μόνο. Η φοβερή, τρομερή αιμορραγία σταμάτησε από μόνη της. Την άλλη μέρα, κανονικότατα, σαν να μη συνέβαινε τίποτε, πήγε στη δουλειά στο ξωκλήσι μας. Το μάτι του σώο και αβλαβές. Οι άλλοι σταυροκοπιότουσαν για το θαύμα που είχε γίνει. Δεύτερο αυτό θαύμα. Αν κάποιος αμφιβάλλει, ας ρωτήσει σήμερα τον Θωμά Τζίνα. Το κτίσιμο του ξωκλήσι τέλειωσε μέσα στο 1966.

Έχουν προσφέρει βοήθεια μεγάλη και οι μακαρίτες θείοι μου Γιάννης Ζούκας και Τάκης Τέλλης, οι οποίοι έβγαλαν τις πλάκες και σκέπασαν το παρεκλήσι μας. Μου εξέφρασε όμως ο καλός μου πατέρας και μια του πικρία, κακία όμως δεν κράτησε ποτέ, που είχε από μέρους του μπατζανάκη του, του Δήμου Κοταδήμου.

Κάποια μέρα του ζήτησε και το δικό του μουλάρι για να κουβαλήσει πέτρες για το κτίσιμο κι εκείνος του αρνήθηκε, λέγοντάς του, όταν έφτιαχνες σπίτι θα σου το έδινα, τώρα που φτιάχνεις εκκλησία δεν σου το δίνω, και δεν το έδωσε. Τις ξυλουργικές εργασίες, ιερό τέμπλο, ταβάνι, πόρτα, παράθυρα τις έκανε ο ξυλουργός Τσιάπρας από Δίστρατο ή Άρματα που έμεινε στο σπίτι μας. Οι αγιογραφίες των αγίων εικόνων του τέμπλου είναι του Θωμά Χρήστου, αυτοδίδακτος το περισσότερο, αλλά και μαθητής της ξακουστής παλαιάς Σχολής ζωγραφικής των Χιονάδων. Αιωνία του η μνήμη.

Δύο από τα ιερά καντήλια είναι δωρεά της θείας μου Σταυρούλας, αδερφής του πατέρα μου. Τα μανουάλια και ο μικρός πολυέλαιος είναι δωρεά του μακαρίτη Κώστα Γαλάνη, πατέρα του Γιώργου, αιωνία τους η μνήμη και των δύο.

Σαν υστερόγραφο, σημειώνω και αυτό. Από τη μέρα που ο αγαθός μου πατέρας άρχισε το κτίσιμο της εκκλησίας μας, μέχρι τη μέρα που κοιμήθηκε, 7 Φεβρουαρίου 1987, δεν τον πόνεσε ποτέ, μα ποτέ, το στομάχι του, καίτοι οι γιαννιώτες γιατροί τον είχανε ξεγράψει από τη δεκαετία του 1950. Μήπως είναι το τρίτο θαύμα αυτό; Εγώ το πιστεύω ακράδαντα μέσα μου.

Ακόμη προσθέτω ότι το καλοκαίρι του 1991 που έγινε η ωραία διαμόρφωση του μικρού προαυλίου στο ξωκλήσι μας, δούλεψαν σαν κτιστάδες μαστόροι ο γαμπρός μας από αδερφή Μήτσιος Μανέκας και ο φίλος μας Νίκος Γιάνη Νταγκουβάνος με εργάτη τον Κώστα Θανάση Γκούτσιο. Τους μαστόρους τους ευχαριστώ και για το λόγο ότι μια μέρα δουλειάς την πρόσφεραν δωρεά στους Αγίους. Επιπλέον η αδερφή μου και ο άντρας της έκαναν δωρεά και τα κάγκελα της πεζούλας. Τους ευχαριστώ. Οι Άγιοι να τους ευλογούν αυτούς και τις οικογένειές τους.

Αυτή είναι η μικρή ιστορία για το κτίσιμο του ξωκλήσι μας. Έχουν ήδη περάσει από τότε 31 ολόκληρα χρόνια, μια γενεά σχεδόν. Ο πατέρας και η μάνα μου, όσο ζούσαν, το φρόντιζαν αυτοί. Μετά το θάνατό τους, το ανέλαβα εγώ και θα το κάνω όσο βρίσκομαι στη ζωή. Εξάλλου χάρη αυτών, ζω σήμερα. Αυτή είναι άλλη μια μικρή ιστορία.

Δεν παραλείπω να προσθέσω ότι και οι πρώτες μου ξαδέρφες Βάια και Σπυριδούλα, κόρες της θείας μου Μαρίας, αδερφής του πατέρα μου, φροντίζουν και αυτές το ξωκλήσι μας. Είθε οι Άγιοι να τις ευλογούν αυτές και τις οικογένειές τους.

Μετά βέβαια τη σκυτάλη την παίρνουν τα παιδιά μου Αντρέας και Κατερίνη, τα οποία θα συνεχίσουν τη φροντίδα ως οικογενειακή υποχρέωση, δεδομένου ότι οι Άγιοι Ανάργυροι Κοσμάς και Δαμιανός είναι προστάτες και βοηθοί μας στην πρόσκαιρη τούτη ζωή.

Ανακοίνωση

Η Αδελφότητα «Το Μαζαράκι» Ιωαννίνων, διοργανώνει στις 22 Νοεμβρίου '97, ώρα 6 μ.μ. - 9μ.μ., στο Κολέγιο Αθηνών Στεφάνου Δέλτα 4 (τηλ. 6717523) Ψυχικό, εκδήλωση - αφιέρωμα στα Ηπειρωτικά Πετρογέφυρα (μονότοξα) ανά την Ελλάδα.

Τη διατριβή θα παρουσιάσει ο εκπαιδευτικός ερευνητής κ. Σπύρος Μαντάς.

Μετά τη διάλεξη θα ακολουθήσουν παραδοσιακοί χοροί, και τραγούδια από όλη την Ελλάδα, με την οργανική κάλυψη του κ. Νίκου Φιλίππιδη. Τα συγκροτήματα του Κεράσοβου «Τα καγκέλια του Σμόλικα» και «Τα κελαρύσματα του Βαθύλακκου» θα συμμετάσχουν στο πρόγραμμα εκδηλώσεων.

Το θέμα μας προσεγγίζει επαγγελματικά, αλλά και συναισθηματικά.

Τιμή εισόδου κατά άτομο: 2000 δρχ.

Από το Διοικητικό Συμβούλιο

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Η Αδελφότητα του Πύργου-Στράτσιανης-Κόνιτσας, κυκλοφόρησε ένα εντυπωσιακό ημερολόγιο του 1996 με το γενικό τίτλο «Το Σχολείο μας από το 1924 έως το 1982».

Και, απ' αυτό σαν αφορμή, αρχίζουν και για μένα οι αναμνήσεις από το δικό μας παλιό σχολείο.

Τότε που, με το σακκούλι στον ώμο και με ένα ξύλο στο χέρι για άναμμα της σόμπας, γέμιζε το προαύλιο από παιδιά και κορίτσια και το σχολείο μας φαινόταν πολύ μικρό για να μας χωρέσει.

Τότε που τα παιδιά ήτανε πάνω από τριακόσια και γέμιζε η ατμόσφαιρα από φωνές και γέλια από τα κελαϊδίσματα των αγνών ψυχών τους.

Τότε που η πλάκα και το κοντύλι, μαζί με το αναγνωστικό, αποτελούσαν ό,τι πολυτιμότερο υπήρχε για να μάθουμε γράμματα.

Τότε που το δαδί στο φεγγίτη και, για τους οικονομικά πιο εύρωστους, η λάμπα πετρελαίου, ήτανε οι κύριες πηγές φωτισμού και, καθώς οι οικογένειες ήτανε πολυμελείς, πήγαινε ο τσακωμός στο φόρτε του ποιος θα πρωτοπιάσει το παράθυρο για να γράψει.

Τότε που τα κύρια παιδικά παιχνίδια ήτανε η γκαμήλα και η γουρούνα, τα σκλαβάκια και το πέταμα της πέτρας –ποιος θα περάσει τον άλλον– για τα αγόρια και, για τα κορίτσια, ο κουτσός, τα πεντάκια και το σκοινάκι.

Ρακέντυτα, στο ντύσιμο, χλωμά στα πρόσωπα, χωρίς παπούτσια. Που τα λαστιχένια και τα τσαρούχια από τα τομάρια ήτανε βασικά για κείνα τα γεμάτα στερήσεις παιδικά μας χρόνια. Τα όπλα που μας γιγάντωσαν για το υπόλοιπο της ζωής μας.

Τότε που η μάνα με αγωνία περίμενε πότε το αρσενικό της θα τελειώσει το σχολείο για να το στείλει στους μαστόρους, και το κορίτσι στο χωράφι για να τσαπίζει και να σκεπάξει την αυλακιά από το αλέτρι.

Και σαν μεγαλώσουν λίγο ακόμη, να πάνε να κόψουν ξύλα και να φέρουν τα δεμάτια από το χωράφι και τα δεμάτια από οξυά και κλαδί για ζωοτροφές το χειμώνα.

Πόσο μυαλό και πόσο κουράγιο μπορεί να έχει ένα τέτοιο παιδί, με τέτοιες συνθήκες, να μάθει γράμματα;

Κι εμείς, «δόξα τω Θεώ», κάτι μάθαμε. Οι μεγαλύτεροι από μας να δείτε τι τράβηξαν. Από τα

εννιά χρόνια στα ξένα με τους μαστόρους. Με τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο στην πλάτη τους, την πείνα και, στη συνέχεια, τον εμφύλιο σπαραγμό.

Και μέσα σε δέκα χρόνια η κατάρρευση των πάντων. Παιδομάζωμα και Παιδουπόλεις. Κάθε σπίτι και από ένα και δύο αδικοχαμένους. Και ύστερα στο δρόμο της εσωτερικής και εξωτερικής μετανάστευσης.

Και τα σχολεία μένουν σιγά-σιγά χωρίς παιδιά. Μνημεία τα οποία θυμίζουν σε μας τα παιδικά μας βιώματα και στους νεότερους πως κάποτε εδώ πάνω έσφυζε από ζωή τούτος ο τόπος.

Ας είναι ελαφρό το χόμα των προγόνων μας που έφτιαξαν αυτά τα σχολεία, και των δασκάλων μας που μας έμαθαν δυο σειρές γράμματα. Για να μπορούμε να γράφουμε, έστω και πικρόχολα, αυτά που περάσαμε. Για να διαβάσουν οι νεότεροι και να αντλούν δύναμη και κουράγιο για να προχωρούν στις επιστήμες.

Να γυρίσουν έστω και για λίγο, εδώ πάνω και με τη σοφία τους να δώσουν κάποια ανάσα για να μη χαθούν στον παμφάγο χρόνο.

Κανείς από μας δεν έχει αυταπάτες για αναζωογόνηση της γενέτειράς μας. Ελπίδα και ευχή, όμως, όλων μας είναι να γυρνάνε κάπου-κάπου εδώ να τους βλέπουμε. Να τους καμαρώνουμε, να γνωρίζονται μεταξύ τους για να συνεχίσουν τη συντήρηση των υπαρχόντων.

Τούτος ο τόπος, δυστυχώς για μας, έχει ξεχαστεί από το κράτος μας (το κράτος των Αθηνών, λένε πολλοί, χωρίς εγώ να το πιστεύω) και από το Θεό –συγχώρεσέ με Θεέ μου.

Και ακόμη μια ευχή: Να είναι καλά όλοι τους, όπου κι αν ζούνε και να ακούμε και να χαιρόμαστε για την πρόοδό τους. Διότι, παρόλες τις στερήσεις και τις κακουχίες που περάσαμε, όπου πήγαμε, προχωρήσαμε μπροστά και προοδεύσαμε.

Ο Κερασοβίτης και η Κερασοβίτισσα, όπου πήγανε, χωρίς κουτάλι και πηρούνι, μεγαλούργησαν. Αυτό φαίνεται από τα έργα τους και εκεί που είναι αλλά και στο χωριό μας.

Τα παλιά σπίτι έγιναν όλα καινούργια και, τα υπάρχοντα οικοπέεδα, γέμισαν με νέα. Όποιος ξένος κι αν ανηφόρησε προς τα κει πάνω, έμεινε έχθαμβος. Πολλοί από τους γνωστούς μου στα Γιάννενα, μου λένε τα καλύτερα λόγια για το χωριό μας.

Πολλά κείμενα έχουν γραφτεί στον τοπικό τύπο με κολακευτικά λόγια, καθώς και πολλά ακούγονται από τους ραδιοσταθμούς και τις τηλεοράσεις των Ιωαννίνων με ό,τι πιο όμορφο υπάρχει στην Ελληνική μας γλώσσα.

Όλα αυτά είναι ωραία να ακούγονται και να γράφονται και σε γεμίζουν με υπερηφάνεια.

Αλλά, δυστυχώς, οι άνθρωποι, κάθε χρόνο, και λιγότεροι.

Μου έλεγε, προχθές, ο υπεύθυνος της ΕΡΤ, από μια μελέτη που έκανε για τις Κοινότητες της Επαρχίας Κόνιτσας, ότι μέσα σε δεκαπέντε χρόνια, ο πληθυσμός μειώθηκε κατά 50%.

Κι αυτό, κατά τη δική μου γνώμη, θα συνεχιστεί με χειρότερους ρυθμούς κατάρρευσης στα επόμενα χρόνια.

Εν πάση όμως περιπτώσει, το χωριό μας κρατάει ακόμη και με την αγάπη που τρέφουμε εμείς γι' αυτό και, αν μπορέσουμε και μεταφέρουμε και στα παιδιά μας μέρος της αγάπης αυτής, πιστεύω να είμαστε οι τελευταίοι που θα υποστούμε αυτές τις συνέπειες.

Με αυτά τα λίγα, επί του παρόντος, σας ασπάζομαι με αγάπη και τιμή.

Παντ. Τσούμπανος
Γιάννενα, 7-4-1997

Αδελφότητα,
Αγίας Παρασκευής Κόνιτσας
«ΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ»
Κ. Φλώρη 3 - 5 - Άνω Κυψέλη
ΑΘΗΝΑ

Προς τις Κερασοβίτισσες και
τους Κερασοβίτες της Αττικής,
άνω των 18 ετών.
ΑΤΤΙΚΗ

Πρόσκληση Γενικής Συνέλευσης

Συμπατριώτισσες, Συμπατριώτες· σύμφωνα με το καταστατικό σας καλούμε σε Τακτική Γενική Συνέλευση στις 30 Νοεμβρίου '97, ημέρα Κυριακή και ώρα 10 το πρωί, στα Γραφεία της Αδελφότητας, κ. Φλώρη 3-5, Άνω Κυψέλη, τηλ. 8827296.

Θέματα:

1. Διοικητικός απολογισμός 1997.
2. Οικονομικός απολογισμός 1997.
3. Έκθεση εξελεγκτικής Επιτροπής.
4. Τοποθετήσεις μελών Γενικής Συνέλευσης
5. Έγκριση απολογισμών.
6. Προτάσεις Διοικητικού Συμβουλίου
7. Τοποθετήσεις –προτάσεις μελών Γενικής Συνέλευσης.

Σε περίπτωση έλλειψης απαρτίας, η Γ. Συνέλευση θα πραγματοποιηθεί την επόμενη Κυριακή 7 Δεκεμβρίου '97, την ίδια ώρα, στον ίδιο χώρο, με τα ίδια θέματα.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο
ο Πρόεδρος
(Τ.Σ) **Κώστας Χαρισιάδης**

Υ.Γ. Συμπατριώτες μου· οι καιροί απαιτούν συσπείρωση· βάλε κι εσύ το λιθαράκι σου.

ΚΡΑΥΓΑΛΕΑ ΑΝΤΙΘΕΣΗ ΤΟΥ ΛΟΧΑΓΟΥ ΚΑΝΤΑΡΑ ΜΕ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ

του Σπύρου Γαλάνη

Για το Λοχαγό Καντάρα έγραψα στο περιοδικό μας το 1987 διήγημα με τίτλο «Απάντηση στο γιο του σκοτωμένου πατέρα, Μήτσιο Σκαλωμένο (Ψηλέα). Του Μήτσιου του διηγήθηκε ο θείος του Γιώργος Μπέτζιος ότι ο Καντάρας μας φύλαξε στον πόλεμο και δεν μάτωσε ούτε μύτη κανέναν. Είναι ενδιαφέρον να διαβάσετε τις λεπτομέρειες από εκείνο το περιεχόμενο και τούτο που γράφω για το ημερολόγιό του που το έστειλε η θυγατέρα του και δημοσιεύτηκε στο περιοδικό «Κόνιτσα» τ. 64, Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1995. Ίσως να στενοχωρηθεί η θυγατέρα του Κανταρά για τις παρατηρήσεις μου. Πώς να το κάνουμε όμως; Φίλος μεν ο Πλάτων, φιλτάτη δε η αλήθεια.

Όπως ξέρουμε όλοι η σύνθεση του τάγματος αποτελείται από λόχους πεζικού κι ένα λόχο πολυβόλων με διμοιρίες. Στο πόλεμο ο λόχος πολυβόλων διαλύεται για κάθε διμοιρία πολυβόλων ακολουθεί ένα λόχο πεζικού μόνιμα τμήμα του Λόχου. Η δική μας 1 διμοιρία προσκολλήθηκε στον 1ο Λόχο πεζικού του Κανταρά, απ' τις 23 Αυγούστου ως τις 29 Οκτωβρίου. Ο κάθε λοχαγός καμάρωνε που είχε πολυβόλα στη διάθεσή του και τα χρησιμοποιούσε ανάλογα, στην επίθεση, στην άμυνα ή στην σύμπτυξη υποστηρίζοντας τις διμοιρίες πεζικού.

Διαβάζοντας το ημερολόγιο, φαίνονται τα πάντα συνταγμένα, ταχτοποιημένα στην εντέλεια. Πόσοι αξιωματικοί, πόσες διμοιρίες-ομάδες-άνδρες-ονομαστικά δύναμη του Λόχου, πόσοι μεταγωγικοί, ακόμα και τα ζώα, δηλωμένα κι αριθμησμένα το κάθενα με τον αριθμό του· μόνον που δεν υπάρχει ούτε ψυχούλα γραμμένη πουθενά απ' τη διμοιρία πολυβόλων εκτός απ' τον ανθυπολοχαγό Λαζόπουλο Λάζαρο απ' τον κατάλογο των αξιωματικών. Όλη η Διμοιρία αδήλωτη σαν τα αδέσποτα σκυλιά. Πόση δύναμη ανδρών πόσα ζώα πόσα πολυβόλα – τίποτα. Πάνω από δύο μήνες ζούσαμε στη Βούρμπιανη· μαζί τρώγαμε και δουλεύαμε, αλλά εμείς άγραφοι. Στις 29 Οκτώβρη στη Λυκόραχη ταχτοποίησε τις διμοιρίες στα γύρω υψώματα και τη διμοιρία μας μας έστειλε κάτω στο ποτάμι Σαραντάπορο στην τοποθεσία Μάρμα-

ρα, που είναι τώρα το χωριό Κεφαλοχώρι, μονάχους κι έρημους λες κι είχαμε τσιουβάλια άχυρο άχρηστα πράγματα φορτωμένα. Βαριά πολυβόλα που τα φορτώναμε στα ζώα και που θα 'πρεπε να τα 'χε στα χέρια του, στην κάθε στιγμή, μας πέταξε στο Σαραντάπορο, σύμπτυξε τις διμοιρίες του κι έφυγε για το Επταχώρι. Κι εμάς δεν μας ειδοποίησε τι να κάνουμε, αρκεί που ξεφορτώθηκε από μας, που μας ένιωθε σαν πέτρα στο στομάχι του.

Φύγαμε κι εμείς γιατί δεν είχαμε καμιά σύνδεση με το Λόχο χωρίς κανένα προορισμό. Στις 31 Οκτωβρίου ξεκινήσαμε απ' το Επταχώρι δυο διλοχίες με προορισμό η μία για τον Άι Λιά Φούρκας, κι η άλλη για το ύψωμα «Ρωμιός». Σ' αυτή τη διλοχία ο Λοχαγός Διάκος μπροστά κι ο Λοχαγός Καντάρας πίσω. Και ενώ ο Λόχος του Διάκου πήγε στον προορισμό του κι εκτέλεσε την αποστολή του πολεμώντας σκοτώθηκε, ο Καντάρας κάθισε στα υψώματα της Ζιούτσιουλης, δεν ακολούθησε το Διάκο, κι αγνάντευε «εκ του μακρόθεν» πώς σκοτώνονταν οι Έλληνες συνάδελφοί του. Κι έτσι απόδειξε πρακτικά αυτό που βεβαίωνα τα Κανταφούλια, ότι εγώ δεν πάω χωρίς πολυβόλα στη μάχη να σκοτώσω τα παιδιά, ούτε για γαλόνια πάω. Γι' αυτό και φρόντισε να ξεκάνει τα πολυβόλα. Κι όσοι «σκοτώθηκαν στον πόλεμο πήγαιναν για γαλόνια». Καμαρώστε τον. Αρκέστηκε όμως να στείλει οδηγό απ' το Λόχο του να οδηγήσει το Διάκο στο ύψωμα.

Γράφει στο ημερολόγιο σελίδα 205.

30-10-1940

Κατά την ίδια διαδρομή της νυκτός εβράδυνε να παρουσιασθεί η Διμοιρία πολυβόλων με τον Ανθυπολοχαγό Λαζόπουλον Λάζον άνευ πολυβόλων και κτηνών. — “Εβράδυνε να παρουσιασθεί...” - μήπως την ειδοποίησαν και εβράδυνε; Ποια εβράδυνε, η μαϊμού; αφού δεν υπάρχει πουθενά στολόχο διμοιρία πολυβόλων. Παρακάτω:

1-11-40

Έλαβε τη διαταγή να επανέλθει εις την βάση εξορμήσεως παρά του διοικητού της επιχειρήσεως Συνταγματάρχου Δαβάκη Κων/νου αυ-

τοπροσώπως. — Λοιπόν το βράδυ στις 31-10-40 καταλάβαμε το ύψωμα, το πρωί ο Δαβάκης ήρθε στον Άι Λιά, τραυματίστηκε και μεταφέρθηκε με το φορείο στο Επταχώρι. Κι αυτός γράφει ψευδέστατα ότι έλαβε διαταγή απ' το Συνταγματάρχη αυτοπροσώπως. Καμαρώστε τον Βάφτισε τη Ζιούτσιουλη βάση πυρός. Ποια στρατηγική σημασία είχε αυτό το ύψωμα; Ντράπηκε να πει την αλήθεια ότι ήταν καταφύ-

γιο εξόρμησης. Η αλήθεια είναι μία: ότι κατάφερε να πάρει ένα χαρτί απ' τον Κιτσέα κι ανεξαρτοποιήθηκε, κι από ανεξάρτητος έγινε αδέσποτος. Δύο μήνες, Νοέμβριο και Δεκέμβριο, πήγαιναν καταλύματα στα σπίτια σαν τζιανταρμάδες. Γύριζαν στις επιμελητίες, έπαιρναν τρόφιμα κι εις υγείαν τα κορόιδα που σκοτώνονταν στα υψώματα της Κλεισούρας και στην Πρεμετή.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Ο Κώστα Τζίνας στη μνήμη της μητέρας του **ΑΝΔΡΟΜΑΧΗΣ ΤΖΙΝΑ**, προσφέρει στην Αδελφότητα το ποσό των 100.000 δρχ.
 - Ο Απόστολος Βάσιος στη μνήμη της αδελφής του Αγάρως **Ν. Κουκούμη**, προσφέρει το ποσό των 5.000 δρχ.
 - Ο Δημήτρης Τσούμπανος στη μνήμη της θείας του Βικτώριας Βάιλα, προσφέρει το ποσό των 50 δολλαρίων.
 - Παναγίου Στυλιανού Παπανικολάου
 - Κων/νος Κυρίτσης του Ευσταθίου
 - Αγόρω Νικολάου Κουκούμη
 - Απόστολος Αθανασίου Κουκούμη
 - Αριστοτέλης Γιάννος
 - Καλλιρρόη Γεωργίου Καραγιάννη
- Τα συλλυπητήριά μας στις οικογένειές τους.*

ΓΑΜΟΙ

- Οι αδελφοί Κων/νος και Νικόλαος Γεωργίου Τζίνας ετέλεσαν τους γάμους τους στο Κεράσοβο με τις εκλεκτές της καρδιάς τους.
 - Ο Φώτης Γελαδάρης στο Κεράσοβο ετέλεσε τον γάμο του με την εκλεκτή της καρδιάς του.
 - Ο Χρήστος Φωτίου Εξάρχου και η Καίτη Κουκουμή.
 - Ο Χρήστος Τέλης του Ιωάννου, στην Αθήνα παντρεύτηκε την εκλεκτή του.
 - Ο Κώστας Ζήκας του Ανδρέα στα Γιάννενα παντρεύτηκε την εκλεκτή του.
 - Ο Δημήτριος και η Λευκοθέα Σιάφη παντρεύτηκαν στην Αθήνα την κόρη τους.
- Σε όλους ευχόμαστε ευτυχισμένη και γόνιμη ζωή.*

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

- Στο Κεράσοβο ο Ανδρέας και η Γιαννούλα Νάκου βάφτισαν την κόρη τους Ειρήνη.
- Ο Φώτης Γελαδάρης βάφτισε το παιδί του στο Κεράσοβο.
- Ο Αθανάσιος και η Λευκοθέα κοινού δήμου βάφτισαν την κόρη τους Μελίνα στο χωριό.
- Ο Γιάννης Χριστοφόρου Σελιστιώτη και η σύζυγός του βάπτισαν στο χωριό το παιδί τους.
- Ο Ευάγγελος και η Μαρία Νάκου βάπτισαν στην Ν.Μάκρη τον γιό τους. Τ'όνομά του Αλέξανδρος Νάκος - Σαράγκαλος.

Ευχόμαστε σ'όλα τα παιδιά υγεία και ευτυχία.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Η Μάχη Ευαγγέλου Γελαδάρη Γούση από την Αυστραλία έστειλε συνδρομή 500 δρχ. και 30 δολλάρια Αυστραλίας.

Η Ντακουβάνου Σταυρούλα του Χρήστου, προσφέρει 15.000 στη μνήμη του αδελφού της, Νίκου Κουταδήμου (Νούλη) και των γονιών της (Νούλη-Ελένης).

Ο Συνεταιρισμός Κοινής Χαρτονομής Κεράσοβου προσφέρει 150.000 δρχ. για ενίσχυση της Αδελφότητας Αθηνών.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

ΝΟΒΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	2000	ΔΟΥΝΑΒΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	5000
ΒΛΙΩΡΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	2000	ΜΗΛΙΟΥ ΖΩΗ -ΜΑΡΙΑ	2000
ΒΛΙΩΡΑΣ ΣΠΥΡΟΣ	2000	ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ ΦΙΛΙΠΠΑΣ	5000
ΒΑΣΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	5000	ΒΑΣΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	2000
ΚΑΒΕΛΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	5000	ΖΗΚΑΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ	5000
ΖΟΥΚΑ ΚΑΣΣΙΑΝΗ	3000	ΤΖΙΝΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	5000
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	10.000	ΤΖΙΝΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤ.	5000
ΝΤΑΚΟΥΒΑΝΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	5000	ΓΑΛΑΖΟΥΛΑΣ ΗΛΙΑΣ	2000
ΓΚΟΥΤΣΙΟΣ ΣΠΥΡΟΣ	10.000	ΝΑΚΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	5000
ΓΕΛΑΔΑΡΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	3000	ΚΥΡΙΤΣΗΣ ΣΠΥΡΟΣ ΤΟΥ ΑΘΑΝ.	5000
ΤΖΙΝΑ ΕΛΕΝΗ ΤΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗ	10.000	ΤΕΛΛΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΤΟΥ ΒΑΣ.	5000
ΚΟΥΚΟΥΜΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝ.	5000	ΓΕΛΑΔΑΡΗΣ ΘΩΜΑΣ	3000
ΓΕΛΑΔΑΡΗΣ ΝΙΚΟΣ	5000	ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗΣ	3000
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΩΝ	10.000	ΚΟΥΚΟΥΜΗΣ ΚΩΣΤΑΣ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ	3000
ΣΚΑΛΩΜΕΝΟΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ	3000	ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ	5000
ΓΕΛΑΔΑΡΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	5000	ΝΑΚΟΣ ΦΩΤΗΣ	10.000
ΚΥΡΙΤΣΗΣ ΛΑΖΑΡΟΣ	5000	ΝΤΑΓΚΟΥΒΑΝΟΥ ΟΛΓΑ	5000
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ	5000	ΤΕΛΛΗ ΛΑΜΠΡΟΣ	6000
ΝΤΑΚΟΥΒΑΝΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ		ΣΕΛΤΣΙΩΤΗ ΚΑΡΒΕΛΑ ΕΛΕΝΗ	5000
(ΜΗΤΣΟΣ ΤΟΥ ΒΑΓΓΕΛ. ΠΕΤΡΟΣ)	2000	ΕΞΑΡΧΟΥ ΝΙΚΟΣ	3000
ΤΣΙΑΤΣΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΟΥ ΣΠΥΡΟΥ	2000	ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΥ ΦΩΤΙΟΥ	5000
ΣΙΑΦΗΣ ΣΠΥΡΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛ.	4000	ΤΕΛΛΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ	5000
ΣΙΑΦΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	3000	ΚΑΤΣΕΛΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	5000
ΚΩΤΟΥΛΑΣ ΜΙΧΑΗΛ	2000	ΤΕΛΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΥ	15.000
ΣΤΡΑΤΣΙΑΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓ.	5000	ΣΕΛΤΣΙΩΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	2000
ΚΟΝΤΟΔΗΜΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	5000	ΖΑΡΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	3000
ΓΑΛΑΝΗ ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ ΛΕΛΑ	5000	ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ ΘΩΜΑΣ	2000
ΜΠΕΧΡΑΝΗ ΟΛΓΑ	2000	ΤΖΙΝΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	20.000
ΠΕΚΠΕΣΤΖΗ ΜΕΣΟΥΝΤΕ	2000	ΣΚΑΛΩΜΕΝΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	5000

ΞΕΝΩΝΑΣ - ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΜΕ ΝΕΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ - ΧΑΣΑΠΟΤΑΒΕΡΝΑ

“ΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ”

ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΜΕ ΝΕΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

.....
ΠΛΗΡΟΦ.: **ΝΙΚΟΣ ΔΗΜΑΚΗΣ**

ΤΗΛ.: 0655 - 41.215

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΓΕΩΡ. ΝΤΑΚΟΥΒΑΝΟΣ

Γ Ε Ω Π Ο Ν Ο Σ

Διευθυντής Φυτοφαρμάκων στην BAYER

Τηλ. γραφείου : 68.45.232

ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΝΤΑΓΚΟΥΒΑΝΟΥ

Π Α Ι Δ Ι Α Τ Ρ Ο Σ

Χίου 14 - Περιστέρι

Τηλ.: 57.39.804

ΜΙΧΑΛΗΣ Ν. ΚΩΣΤΑΚΗΣ

Φ Υ Σ Ι Κ Ο Θ Ε Ρ Α Π Ε Υ Τ Η Σ

Στρ. Ρογκάκου & Ροδοδάφνης 13

Δέχεται από 11 π.μ. - 20 μ.μ.

και κατ' οίκον κατόπιν ραντεβού

Τηλ. Φυσικοθεραπευτηρίου 68.00.218

Τηλ. οικίας 68.11.210

ΖΗΚΑΣ ΣΠ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Τηλ. καταστήματος: 82.24.328

και οικίας: 88.34.648

ΝΙΚΟΛ. Ν. ΣΑΒΒΙΔΗΣ - ΚΥΡΙΤΣΗΣ

ΙΑΤΡΟΣ - ΕΙΔ. ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΛΕΙΨΙΑΣ

Δέχεται καθημερινώς 6-8 μ.μ.

εκτός Τετάρτη και Σάββατο

Κοκκερελ 15 - Άνω Κυψέλη

Τηλ. Ιατρ. & οικίας: 68.54.519

Τηλ. εργασίας: 32.53.751-55

ΒΑΣΙΛΗΣ Δ. ΠΑΣΙΑΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Ελπίδος 7 - Εμπ. Κέντρο «Ηλιοτρόπιο»

Τηλ. Ιατρείου: 63.81.758

Δέχεται: 9-12.30 π.μ.

και 5.30-8.30 μ.μ.

ΑΝΘΗ - ΦΥΤΑ

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

Καρτερίας 22 - Άνω Κυψέλη

Τηλ.: 86.28.224

ΙΩΑΝΝΗΣ ΗΛΙΑ ΝΤΑΚΟΥΒΑΝΟΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Φιλοτίμου 12 & Σπετσών

Πλατεία Κυψέλης - Αθήνα

Τηλ. Ιατρείου: 88.14.404

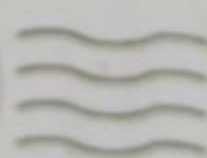
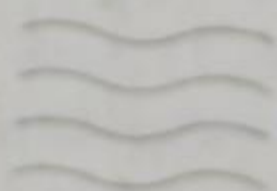
Δέχεται:

9.30-1 π.μ. & 5-8 μ.μ.

**ΔΙΑΦΗΜΙΖΕΣΘΕ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΜΑΣ – ΘΑ ΣΑΣ ΔΟΥΝ ΟΙ ΠΑΤΡΙΩΤΕΣ
ΜΑΣ ΚΑΙ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΑΛΛΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ – ΕΧΕΤΕ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΚΑΙ
ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΣΤΗΡΙΖΕΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ**

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
45300
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

PORT
PAYÉ
HELLAS

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔ. 424/91 Κ Δ Α

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ - ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Κ. ΦΛΩΡΗ 3 - ΚΥΨΕΛΗ 113 64 ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ. 88.27.296 - ΕΚΔΟΣΗ: (ΙΟΥΛ. - ΑΥΓ.) 1983

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 63

ΧΡΟΝΟΣ : 14ος